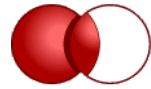

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 012/03, 018/03/05

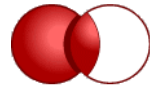
**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
NA DAN 31.12.2004.GODINE**

BUDŽET SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

Sarajevo, oktobar 2005. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBiH
SARAJEVO

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

VLADA I SKUPŠTINA
SREDNJOBOSANSKOG KANTONA
TRAVNIK

NEOVISNO MIŠLJENJE REVIZORA

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Budžeta Srednjobosanskog kantona**, iskazanih na stranicama od 1 do 23 na dan 31.12.2004. godine. Za ove izvještaje odgovorna je Vlada Kantona i Ministarstvo finansija Srednjobosanskog kantona. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna FBiH, i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija prikupila dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon provedene revizije finansijskih izvještaja Budžeta Srednjobosanskog kantona na dan 31.12.2004. godine skrećemo pažnju na slijedeće:
 - izrada, donošenje i uravnoteženje Budžeta SBK za 2004. godinu u pogledu propisane procedure i rokova, nije u potpunosti izvršena u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH,
 - korištenje tekućih transfera nije u potpunosti usklađeno sa Zakonom o izvršavanju budžeta SBK za 2004. godinu. Za dio transfera nisu doneseni kriteriji i programi od strane Vlade kantona, a dio transfera za koji su doneseni kriteriji i programi izvršen je bez poštivanja istih,
 - nije postupljeno u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH, u djelu zatvaranja svih prethodno otvorenih transakcijskih računa, i uplate svih prihoda korisnika budžeta na depozitni račun Trezora u iznosu 2.466.243 KM,
 - nije izvršeno usaglašavanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom), u skladu sa Zakonom o računovodstvu i pripadajućim podzakonskim aktima,

- nedosljedna primjena odredaba Uredbe o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova.
- 4. Po našem mišljenju finansijski izvještaji, osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja Budžeta Srednjobosanskog kantona za godinu koja se završava na dan 31.12.2004.**

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor

Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
BUDŽETA SREDNJOBOSANSKOG KANTONA
za 2004. godinu

1 UVOD

Srednjobosanski Kanton (u daljem tekstu Kanton) je federalna jedinica Federacije Bosne i Hercegovine, čije su nadležnosti utvrđene Ustavom Federacije BiH i Ustavom Srednjobosanskog Kantona Teritorij Kantona obuhvata područja jedanaest općina i dijelove područja tri općine.

Zakonodavnu vlast u Kantonu vrši Skupština Kantona.

Izvršno tijelo Kantona je Vlada Kantona, koju čine Premijer i osam ministara. U ostvarivanju svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom, Vlada donosi uredbe, odluke, rješenja i zaključke.

Funkciju kantonalne uprave u Kantonu vrše kantonalna ministarstva, kantonalne uprave i kantonalne upravne ustanove u skladu sa Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, kojim se određuje njihov djelokrug i uređuju druga pitanja važna za njihovo organizovanje i funkcionisanje.

Kantonalnim ministarstvom rukovodi kantonalni ministar, a radom samostalne kantonalne uprave i kantonalne upravne ustanove rukovodi direktor.

Sredstva za rad kantonalnih organa uprave, kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i kantonalnih propisa, utvrđuju se Budžetom Kantona.

Budžet Srednjobosanskog Kantona, u skladu sa Ustavom Srednjobosanskog kantona usvaja Skupština Kantona, na prijedlog Vlade Kantona. Način izrade, donošenja i izvršenja Budžeta propisan je Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH. Kantonalno ministarstvo finansija (u daljem tekstu Ministarstvo finansija), u skladu sa naprijed navedenim zakonskim propisima, opslužuje Budžet Kantona u dijelu izrade, izvršenja i nadzora nad upotrebom budžetskih sredstava.

Korisnici Budžeta su odgovorni za naplatu i ubiranje prihoda iz svoje nadležnosti, kao i za korištenje budžetskih sredstava za namjene i do visine utvrđene u Posebnom djelu Budžeta.

Sjedište Ministarstva finansija je u Travniku.

2 OSVRT NA NALAZE UTVRĐENE REVIZIJOM ZA 2003. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja za 2004. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da, u najvećem dijelu, nije postupljeno po datim preporukama u Izvještaju o izvršenoj reviziji za 2003. godinu, a koje se odnose na potpunu uspostavu sistema internih kontrola, kao i dosljednu

primjenu Zakona o budžetima/proračunima u FBiH, Zakona o izvršavanju budžeta Kantona za 2004. godinu i Zakona o Trezoru u FBiH.

Pored naprijed navedenog, također, nije u potpunosti postupljeno po datim preporukama koje se odnose na: popis imovine, potraživanja i obaveza; dosljednu primjenu Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova; donošenje pisanih procedura u cilju namjenskog i ekonomičnog trošenja sredstava, primjenu propisa koji regulišu obavljanje prekovremenog rada, privremenih i povremenih poslova i poslova po ugovorima o djelu. Za tekuće transfere, u pojedinim slučajevima, nisu doneseni programi od strane Vlade na prijedlog resornog ministarstva ili se tekući transferi nisu, u cijelosti, izvršavali po programima donesenim od strane Vlade. Nisu poduzete aktivnosti u cilju utvrđivanja dinamike povrata plasiranih privatizacijskih novčanih sredstava.

Vlada Kantona je 23.11.2004. godine Rješenjem imenovala stručni tim za provođenje preporuka Ureda za reviziju budžeta u FBiH, kojem je dala u zadatak da sačini prijedlog podzakonskih akata kojima će se regulisati ograničenje izdataka korištenja mobilnih i fiksnih telefona, evidentiranje troškova goriva, način i visina korištenja sredstava za reprezentaciju i stručno obrazovanje i usavršavanje kadrova u ministarstvima i drugim organima kantonalne uprave. Timu za reviziju je prezentirana Odluka Vlade o utrošku sredstava za materijalne troškove kojom se utvrđuju način i visina korištenja sredstava u službene svrhe za mobilne i fiksne telefone i reprezentaciju, i Odluka Vlade o stručnom obrazovanju i usavršavanju državnih službenika kojom se utvrđuju osnovni oblici i način izvođenja stručnog obrazovanja i usavršavanja državnih službenika u kantonalnim organima državne uprave, koje su donesene 28.07.2005. godine, a koje je sačinio stručni tim za provođenje preporuka Ureda za reviziju. Članovima stručnog tima je isplaćena naknada za obavljeni rad, iako nisu u cijelosti izvršili svoj zadatak, odnosno nisu sačinili prijedlog podzakonskog akta kojim će se regulisati evidentiranje troškova goriva.

3 CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je, da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija izrazi mišljenje, o tome, da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa ukupnom važećom zakonskom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizijom će se utvrditi: da li su poduzete sve mjere za ubiranje i čuvanje javnih prihoda na nivou Kantona, da li su se nadležna Ministarstva pridržavala zakonskih propisa i instrukcija, da li su isplate javnih rashoda i korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Također, cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu, povećanje javne odgovornosti za zakonitost rada, kao i uspješno i efikasno obavljanje, odnosno provođenje postavljenih ciljeva. Revizija je obuhvatila procjenu organizacije i funkcionisanja sistema internih kontrola, procjenu imovinskog i finansijskog stanja Budžeta Srednjobosanskog Kantona, poslovanje Vlade Kantona, ministarstava i drugih korisnika budžeta, provjeru izvršenja budžeta za 2004. godinu, te finansijske transakcije i njihovu zakonsku usklađenost i dokumentovanost. Budući da smo reviziju obavili na bazi uzorka, postoji mogućnost da neke pogreške i nepravilnosti mogu ostati neotkrivene.

Revizija uključuje i davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenju sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE

4.1 Sistem internih kontrola Ministarstva i nadzor nad upotrebom budžetskih sredstava

Sistem internih kontrola na nivou Budžeta SBK se može posmatrati sa više aspekta, a to su sistem internih kontrola uspostavljen u Ministarstvu finansija, kroz djelokrug poslova za koje je isto zaduženo (obzirom da je isto ovlašteno i odgovorno za uspostavljenje i vođenje sistema Glavne knjige trezora i neophodne sisteme

pomoćnih knjiga), i kroz ostvarivanje saradnje i komunikacije ministarstva sa svim ostalim korisnicima budžeta, kao i sistemi internih kontrola uspostavljeni kod ostalih budžetskih korisnika.

Ministarstvo finansija je, u skladu sa zakonskim propisima, zaduženo za izradu i donošenje Budžeta Kantona, izvršavanje Budžeta, nadzor Budžeta, upravljanje novcem, vođenje jedinstvenog računa trezora, te vođenje računovodstva. Kod same izrade i donošenja Budžeta za 2004. godinu načinjeno je dosta propusta, a što se kasnije odrazilo i na njegovo izvršenje. Ovdje se, prije svega, misli na nerealno planiranje, odnosno za planiranje nisu korišteni realni pokazatelji, kako kod planiranja prihoda, tako i kod planiranja rashoda. Posebno je izražen problem planiranja neporeznih prihoda, i u okviru istih, planiranje prihoda od pružanja javnih usluga, obzirom da Ministarstvo nije ustrojilo jedinstvenu ekonomsku klasifikaciju neporeznih prihoda za čije ostvarenje su zadužena pojedina ministarstva, a taj problem je došao do izražaja prilikom ostvarenja i evidentiranja prihoda po pojedinim vrstama. Još veći nedostaci su izraženi kod planiranja rashoda, posebno tekućih grantova, pogotovo imajući u vidu da su skoro sva ministarstva iste planirali na iskustvenoj bazi, bez relevantne dokumentacije, a što je naknadno potvrđeno kroz potrebu za većim ili manjim ostvarenjem u odnosu na planirana sredstva ili činjenicom da plan uopće nije izvršen. Tako npr. u Ministarstvu obrazovanja nam nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje je izvršeno planiranje transfera za kulturu i nauku, za sport, za sufinansiranje visokog školstva, sufinansiranje troškova prijevoza učenika, za izgradnju zgrada škola, pomoć vjerskim zajednicama, prijenosa osnovnim i srednjim školama koje sufinansira Kanton.

Što se tiče izvršenja budžeta, konstatovano je da se isti nije izvršavao na osnovu tromjesečnih i mjesečnih finansijskih planova korisnika budžeta (koje su isti dužni dostavljati Ministarstvu finansija u propisanim rokovima), dakle nije se poštovao Zakon o izvršavanju budžeta SBK za 2004. godinu. Samo izvršavanje rashoda se, u pojedinim slučajevima, ne evidentira po pozicijama kako je i planirano, što utiče na nemogućnost praćenja izvršenja planiranih rashoda. Evidencija prihoda koje ostvaruju budžetski korisnici (ministarstva) i rashoda u Glavnoj knjizi se nije, u pojedinim slučajevima, usaglašavala sa pomoćnim evidencijama nadležnih ministarstava, tako da su u toku revizije prezentirani različiti podaci o ostvarenju jedne iste vrste prihoda ili rashoda. Ovo je imalo za posljedicu da se i podaci navedeni u Izvještaju o izvršenju budžeta SBK za period od 01.01.-31.12.2004. koji je Skupština SBK usvojila 10.05.2005. godine, ne mogu u cijelosti potvrditi. Kao primjer navodimo prihod od naknade za korištenje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe (u Glavnoj knjizi evidentirano 81.550 KM, a u pomoćnoj evidenciji Ministarstva šumarstva, poljoprivrede i vodoprivrede 191.839 KM), kao i tekuće grantove za sport, nauku i kulturu kod Ministarstva obrazovanja.

Nedovoljna saradnja Ministarstva finansija sa ostalim budžetskim korisnicima se ogleda i u raspoređivanju tekuće rezerve za namjene koje su planirane budžetom (sport, kultura), i na kojim pozicijama je na kraju godine (i sa evidentiranim sredstvima tekuće rezerve) ostalo raspoloživih sredstava, kao i u činjenici da je prilikom popisa kod pet institucija pravosuđa i u Ministarstvu obnove utvrđeno da su i dalje otvoreni transakcijski računi, a da Ministarstvo nije poduzimalo aktivnosti po tom pitanju.

Nedovoljna saradnja je ostvarena i na relaciji između Ministarstava, koja u svom budžetskom razdjelu sadrže potrošačke jedinice, i potrošačkih jedinica, u smislu kontrole namjenskog utroška doznačenih sredstava od strane nadležnih Ministarstava. Od strane budžetskih korisnika se, u najvećem broju slučajeva, nije kontrolisala namjenska potrošnja novčanih sredstava doznačenih po osnovu tekućih transfera, što je u pojedinim slučajevima imalo za posljedicu nenamjensku potrošnju planiranih sredstava.

U skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Budžet SBK za 2005. godinu donesen je 22.12.2004. godine, međutim uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da Ministarstvo finansija nije prilikom izrade i donošenja u cijelosti poštovalo propisane procedure i rokove. Pored nepoštivanja rokova (u toku same izrade), nisu donesena sva zakonom predviđena akta (Preliminarni izvještaj o privrednoj i fiskalnoj politici, smjernice i ciljevi fiskalne politike i procjena glavnih vrsta prihoda i izdataka, Konačan izvještaj o privrednoj i fiskalnoj politici, smjernice i ciljevi fiskalne politike i procjena glavnih vrsta prihoda i izdataka za slijedeću fiskalnu godinu), a posebno treba istaći da nije prethodno izvršeno usaglašavanje predloženog Budžeta SBK za 2005. godinu sa prijedlozima zahtjeva budžetskih korisnika, što je zakonska obaveza i što može imati uticaja da se ponavljaju isti problemi kao i u 2004. godini.

U Ministarstvu finansija je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji ustrojen Odjel za unutrašnju (internu) reviziju sa 5 sistematizovanih radnih mjesta. U prva tri mjeseca 2004. godine poslove Odjela je obavljao jedan interni revizor, a od aprila pa do kraja 2004. godine poslove su obavljala 2 revizora, s tim da Odjel nije imao Glavnog kantonalnog internog revizora. Revizori su tokom 2004. godine radili na osnovu okvirnog plana, usvojenog u okviru Plana rada ministarstva finansija za 2004. godinu, bez detaljnog godišnjeg programa rada, i na osnovu pojedinačnih mjesečnih planova, koje je Ministar finansija usmeno odobravao (po izjavi revizora). Izvještaje revizora o obavljenoj unutrašnjoj reviziji je usvajala Vlada, i isti su prosljeđeni budžetskim korisnicima kod kojih je revizija izvršena.

Uvidom u Izvještaje o obavljenoj reviziji koju su obavili interni revizori, konstatovano je da izvještaji sadrže preporuke za otklanjanje utvrđenih nedostataka, a što je dobra smjernica za poboljšanje cjelokupnog poslovanja korisnika budžeta. Obzirom da ni Vlada, ni Ministarstvo finansija nisu stavili u obavezu korisnicima budžeta da se izjašnjavaju o otklanjanju nedostataka utvrđenih internom revizijom u određenim rokovima, i na osnovu izvršene revizije korisnika budžeta, stekao se utisak da korisnici nisu posvetili dužnu pažnju istim i da nisu u cijelosti postupali po datim preporukama.

Na početku 2005. godine Odjel je popunjen sa još jednim revizorom, i Odjel je za 2005. godinu sačinio Program rada sa predmetom revizije i popisom korisnika budžeta kod kojih se planira povoditi revizija, ali nam nije prezentirana dokumentacija da je isti odobren od strane Ministra finansija.

Ministarstvo finansija je, u skladu sa svojim ovlaštenjima, a u cilju poboljšanja cjelokupnog sistema internih kontrola donijelo Računovodstvene politike za kantonalne budžetske korisnike i kantonalni trezor, koje su objavljene u Službenim novinama SBK 30.12.2004. godine, a u kojim je naznačeno da se primjenjuju od 01.01.2004. godine, ali obzirom na gore navedene propuste, ne može se potvrditi da su ih korisnici budžeta u cijelosti primjenjivali u svom poslovanju u toku revidirane godine.

Napominjemo da je, u skladu sa važećim propisima, za uspostavu efikasnog sistema internih kontrola kod budžetskih korisnika odgovoran menadžment. Svi ministri su odgovorni za računovodstvo i internu kontrolu svojih ministarstava uključujući i budžetske korisnike i potrošačke jedinice koje spadaju u njihovu nadležnost.

Potrebno je da se radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sistem internih kontrola,

Da Ministarstvo finansija, u skladu sa datim ovlaštenjima i nadležnostima, pravovremeno poduzme aktivnosti u cilju dosljedne primjene odnosno postupanja po usvojenim Računovodstvenim politikama,

Potrebno je provesti aktivnosti u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole donesenim od strane federalnog ministra finansija, a kojih su se dužni pridržavati budžetski korisnici na svim nivoima vlasti u FiH.

4.2 Budžet Srednjobosanskog kantona za 2004. godinu

Zakon o izvršavanju Budžeta Srednjobosanskog kantona za 2004. godinu kao i Budžet Srednjobosanskog kantona za 2004. godinu donijela je Skupština SBK dana 13.04.2004. godine, a do donošenja istih finansiranje se vršilo u skladu sa Odlukom o privremenom finansiranju SBK u periodu od 01. januara do 31. marta 2004. godine.

Napominjemo da se, u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Budžet odnosi na fiskalnu godinu (razdoblje od 1. januara do 31. decembra) i da se treba donijeti prije početka fiskalne godine. Ako Skupština ne donese budžet u propisanom roku, finansiranje se obavlja privremeno, a najduže za prva tri mjeseca fiskalne godine, što znači da u ovom slučaju nisu ispoštovane odredbe zakonskih propisa.

Po isteku fiskalne godine, tj. 24.02.2005. godine, od strane Skupštine SBK, donesena je Odluka o izmjeni Budžeta SBK za 2004. godinu, koja je stupila na snagu objavom u Službenim novinama dana 25.06.2005. godine i u kojoj je navedeno da se primjenjuje za budžetsku 2004. godinu.

4.3 Izvršenje budžeta SBK Kantona za 2004. godinu

4.3.1 Prihodi i primici budžeta SBK za 2004. godinu

Struktura iskazanih prihoda i primitaka sa indeksima ostvarenja iskazana u konsolidovanom finansijskom izvještaju prikazana je u sljedećoj tabeli:

Red. br.	Opis	Budžet za 2004. godinu	Ostvareno u 2003. godini	Ostvareno u 2004. godini	Index (5/3)	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
Prihodi i primici (1+2+3+4)		99.602.953	90.437.121	100.372.033	100,77	110,99
1.	Prihodi od poreza (od 1.1 do 1.5)	91.361.828	82.228.938	92.009.538	100,71	111,89
1.1.	Porez na dobiti pojedinaca i pred.	1.609.753	3.255.865	1.467.571	91,17	45,07
1.2.	Porez na plaće i radnu snagu	9.861.802	9.138.666	9.859.971	99,98	107,89
1.3.	Porezi na imovinu	373.709	322.144	362.306	96,95	112,47
1.4.	Domaći porezi na dobra i usluge	79.418.424	68.685.612	80.214.129	101,00	116,78
1.5.	Ostali porezi	98.140	826.651	105.561	107,56	12,77
2.	Neporezni prihodi (od 2.1 do 2.3)	8.241.125	8.164.310	8.215.947	99,69	100,63
2.1.	Pr. od poduz. aktivnosti i imovine	983.793	1.159.872	1.032.947	105,00	89,06
2.2.	Nakn.i takse i pr. od pruž.jav. uslu.	6.103.784	5.658.415	6.004.696	98,38	106,12
2.3.	Novčane kazne	1.153.548	1.346.023	1.178.304	102,15	87,54
3.	Potpore (grantovi)	-	36.242	146.548	-	404,36
4.	Kapitalni primici	-	7.632	-	-	-

Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine ostvareni su više u odnosu na plan za 5% ili za 49.154 KM, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 126.925 KM. U okviru ove vrste prihoda evidentirani su:

- prihod od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa u iznosu od 398.366,39 KM koji se odnosi na naknadu za pravo korištenja koncesije za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina,
- ostali prihodi od finansijske i nematerijalne imovine u iznosu od 545.909,79 KM koji se odnose na prihode korisnika kantonalnog budžeta koji po određenim propisima ostvaruju vlastite prihode, naknade za rad kantonalnih komisija, prodaja službenih novina, naknade za prijavu na tender,

Naknade za dodijeljene koncesije za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina se ostvaruju na osnovu Zakona o koncesijama SBK i zaključenih ugovora o koncesiji. Uvidom u prezentirane ugovore o koncesiji za istraživanje i/ili eksploataciju mineralnih sirovina, zaključene u 2004. godini između Ministarstva privrede i korisnika koncesije, konstatovano je da ugovorima nisu predviđeni instrumenti obezbjeđenja za izvršenje obaveza koncesionara, a što je propisano pomenutim zakonom. Ugovorima je predviđeno da davatelj koncesije ima pravo izvršiti kontrolu količina koje su predmet nadoknade uvidom u knjigovodstvo korisnika koncesije i pregledom dokumentacije eksploatisanih masa utvrđenih na temelju geodetskog premjera. Nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi se moglo potvrditi da je nadležno ministarstvo tokom revidirane godine vršilo pomenutu kontrolu, a što je imalo za posljedicu da pojedini koncesionari nisu izvršavali obaveze, odnosno plaćali naknade za koncesije predviđene ugovorima, u ugovorenim iznosima i rokovima. Isto tako, nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je nadležno ministarstvo poduzimalo adekvatne mjere za naplatu potraživanja po ovom osnovu, odnosno da je vršilo raskid ugovora u slučaju kad koncesionar ne plaća ili neredovno plaća naknadu za koncesiju.

U skladu sa Zakonom o rudarstvu SBK, Ministar finansija je imenovao Komisiju za obavljanje nadzora izvršenja obaveza korisnika koncesija po sklopljenim ugovorima o koncesijama za izdavanje i eksploataciju prirodnih resursa. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju - preglede obaveza i uplata po osnovu naknada za koncesije od korisnika koncesija do 31.12.2004. g. sačinjene od strane pomenute komisije, utvrđeno je da postoje neizmirene obaveze koncesionara prema Budžetu SBK iz 2002. godine, 2003. godine i iz 2004. godine. Komisija je izvršila kontrolu zaključenih ugovora za

istraživanje i/ili eksploataciju mineralnih sirovina i ugovora za eksploataciju i distribuciju pitke vode i navedenom pregledu obaveza obuhvatila uplate koncesionara do 15.02.2005. godine. Iskazan je ukupan dug koncesionara za istraživanje i/ili eksploataciju mineralnih sirovina, uvećan za obračunate zatezne kamate (98.115,78 KM) u iznosu od 558.755,15 KM. Dug po osnovu koncesija za eksploataciju i distribuciju pitke vode iznosi 27.760 KM.

Obzirom da je predmet nadzora pomenute komisije definisan i ograničen na ugovore potpisane u skladu sa Zakonom o rudarstvu, a da Ministarstvo šumarstva, poljoprivrede i vodoprivrede ima zaključene ugovore o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana i za korištenje ljekovitih, termalnih i mineralnih voda, skrećemo pažnju da nije u cijelosti izvršen nadzor nad ispunjenjem obaveza plaćanja naknade za koncesiju od strane Ministarstva finansija, propisan članom 23. Zakona o koncesijama.

Dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o koncesijama SBK, posebno u pogledu sadržaja zaključenih ugovora i obezbjeđenja naplate naknada, raskida ugovora, nadzora nad ispunjenjem obaveza plaćanja naknade za koncesiju, kao i nadzora nad provođenjem Zakona.

U okviru ostalih budžetskih naknada iskazan je iznos od 81.550,10 KM koji se odnosi na naplaćene naknade za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, koje se ostvaruju na osnovu Zakona o poljoprivrednom zemljištu. Uvidom u pomoćnu evidenciju Ministarstva poljoprivrede, ove naknade su ostvarene u iznosu 191.839 KM, što znači da evidencije nisu međusobno usaglašene. U skladu sa pomenutim Zakonom, Kanton je dužan ova sredstva koristiti blagovremeno i isključivo za osposobljavanje za poljoprivrednu proizvodnju drugog neplodnog zemljišta ili poljoprivrednog zemljišta slabijeg kvaliteta, a po programu koji za svaku godinu donosi Kanton.

U okviru posebnih naknada i taksi ostvarene su vodne naknade u iznosu 254.107,52 KM i naknade za korištenje šuma u iznosu od 536.428,15 KM. Vodne naknade su ostvarene na osnovu Zakona o vodama, kojim je propisana namjena utroška ovih sredstava, i to: zaštita od štetnog djelovanja voda, zaštita voda od zagađivanja, korištenje voda i ostali poslovi određeni zakonom. Naknade za korištenje šuma su ostvarene na osnovu Zakona o šumama, kojim je utvrđena namjena ovih sredstava za uzgoj šuma, zaštitu šuma, unaprjeđenja rasadničke proizvodnje, edukacija iz oblasti šumarstva, gradnja i sanacija šumskih puteva i za druge poslove utvrđene zakonom.

Obzirom da se u sva tri slučaja radi o sredstvima čija je namjena propisana zakonom, ukazujemo na mogućnost otvaranja posebnih namjenskih transakcijskih računa kao podračuna u okviru Jedinog računa Trezora. Napominjemo da su nadležna ministarstva dužna voditi posebne evidencije o visini ostvarenih prihoda ove vrste za svaki obračunski period, a u cilju obezbjeđenja i osiguranja utroška istih u skladu sa njihovom namjenom.

Poduzimati adekvatne mjere u cilju blagovremene naplate budžetskih prihoda, koje budžetski korisnici ostvaruju po posebnim propisima,

Osigurati potpunu i tačnu evidenciju javnih prihoda po vrstama u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Potrebno je da budžetski korisnici prate i usaglašavaju pomoćne evidencije o ostvarenim prihodima sa evidencijama u Trezoru SBK.

4.3.2 Rashodi i izdaci budžeta SBK Travnik za 2004. godinu

Ukupni rashodi i izdaci u 2004. godini iskazani su u iznosu od 93.596.127 KM i predstavljaju ostvarenje u odnosu na Budžet od 93,95 %, a struktura istih je prikazana u sljedećoj tabeli:

Red. br.	Opis	Rebalans budžeta za 2004. godinu	Ostvareno u 2003. godini	Ostvareno u 2004. godini	Indeks (5/3)
1	2	3	4	5	6
A. UKUPNO IZDACI (I+II)		99.602.953	84.682.427	93.596.127	93,97
I TEKUĆI IZDACI (a+b+c+d+e)		96.497.482	83.453.112	91.437.288	94,76
a.) Plaće i naknade troškova zaposlenih (od 1 do 2)		57.366.899	52.803.537	55.246.768	96,30
1.	Bruto plaće i naknade	46.806.234	44.224.047	45.620.526	97,47
2.	Naknade troškova zaposlenih i skupštinski zastupn.	10.560.665	8.579.490	9.626.242	91,16
b) Doprinosi poslodavca (= 3)		5.745.565	5.395.293	5.516.286	96,01
3.	Doprinosi poslodavca	5.745.565	5.395.293	5.516.286	96,01
c) Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)		11.843.104	9.658.747	9.870.443	83,34
4.	Putni troškovi	372.511	307.135	241.491	64,83
5.	Izdaci za energiju	2.466.007	1.832.619	2.127.063	86,26
6.	Izdaci za komunalne usluge	1.482.993	1.327.525	1.297.113	87,47
7.	Nabavka materijala	1.662.512	1.063.162	1.405.347	84,53
8.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	704.165	562.706	523.360	74,32
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	291.670	218.941	207.368	71,10
10.	Izdaci za tekuće održavanje	632.081	613.328	539.699	85,38
11.	Izdaci za osiguranje, bankarske usluge	727.508	637.312	582.942	80,13
12.	Ugovorne usluge	3.503.657	3.096.019	2.946.060	84,09
d) Tekući grantovi (od 13 do 19)		20.774.414	15.501.641	20.787.752	100,06
13.	Tekuća rezerva	750.000			
14.	Grantovi drugim nivoima Vlade	6.158.644	5.837.027	6.247.796	101,45
15.	Grantovi pojedincima	11.087.000	8.092.652	10.934.863	98,63
16.	Grantovi neprofitnim organizacijama	917.100	1.080.460	968.892	105,65
17.	Subvencije javnim preduzećima	1.121.570	491.502	1.156.378	103,10
18.	Grantovi privatnim preduzećima	-	-	2.000	-
19.	Ostali grantovi – Povrati više uplaćeni javni prihodi	1.490.100		1.477.823	99,18
e) Izdaci za kamate i ostale naknade (20)		17.500	93.894	16.039	91,65
20.	Kamate na pozajmice primljene kroz državu	17.500	93.894	16.039	91,65
II KAPITALNI IZDACI (f+g)		3.105.471	1.229.315	2.158.839	69,52
f) Izdaci za nabavku stalnih sredstava (od 21 do 24)		3.105.471	1.229.233	2.158.839	69,52
21.	Nabavka građevina	614.276	84.970	589.705	96,00
22.	Nabavka opreme	1.778.987	927.113	1.038.251	58,36
23.	Nabavka ostalih stalnih sredstva	80.085	1.600	80.000	99,89
24.	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	172.000	159.440	158.086	91,91
24.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	460.123	56.110	292.797	63,63
g) Kapitalni grantovi		-	82	-	-
25.	Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade	-	82	-	-

Plaće i naknade i doprinosi poslodavca planirani su u isnosu 63.112.464 KM, a ostvareni su u iznosu 60.763.054 KM, ili 96,28% u odnosu na plan, a što predstavlja 64,92% izvršenog Budžeta za 2004. godinu.

Obracun i isplata plaća i naknada na nivou Budžeta Kantona nije centralizovan, a organizovan je na način da se u Ministarstvu finansija vrši obracun za kantonalne organe uprave, a da su Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Ministarstvo uprave i pravosuđa i MUP nadležni za obracun i isplatu plaća za potrošačke jedinice u svom budžetskom razdjelu, za koje su i budžetski nadležni.

Osnovica za obracun plaće za zaposlenike u kantonalnim organima uprave i za sve budžetske korisnike utvrđena je odlukama Vlade, za svaki mjesec revidirane godine posebno, i iznosi 100 KM.

Plaće i naknade plaća službenika u organima uprave su isplaćivane na osnovu Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika u organima uprave SBK. Plaće i naknade rukovodilaca izvršnih organa vlasti i službenika koje imenuje, odnosno postavlja Vlada su isplaćivane na osnovu Zakona o plaćama i naknadama rukovodilaca izvršnih organa vlasti u SBK i službenika koje imenuje odnosno postavlja Vlada SBK i Zaključaka administrativne komisije o utvrđivanju koeficijenata za funkcionere koje bira Skupština SBK. Zaključkom administrativne komisije od 10.09.2004. godine utvrđeni su novi koeficijenti za obračun plaće Premijeru Kantona, predsjedavajućem, zamjeniku i sekretaru Skupštine, i to za Premijera sa retroaktivnom primjenom od 13.03.2003. godine, što dovodi u pitanje blagovremeno donošenje zaključaka. Zaključkom administrativne komisije od 30.04.2004. godine utvrđeno je da se sekretaru Skupštine isplaćuje iznos u visini 20% osnovice ličnog dohotka za obavljanje dodatnih poslova nepopunjenog radnog mjesta stručnog saradnika, i to od 21.02.2003. godine. Uvidom u pojedinačne obračune i isplate plaća, utvrđeno je da je i izvršena isplata razlike plaće za periode navedene u pomenutim Zaključcima.

Predmet revizije, metodom uzorka, su bili obračuni plaća zaposlenih u ustanovama osnovnog i srednjeg obrazovanja, koji se vrši na osnovu Odluke o visini koeficijenata za isplatu plaća zaposlenicima u osnovnom i srednjem školstvu. Što se tiče kontrole dostavljenih obračuna plaća za osnovne i srednje škole, kojima je Ministarstvo obrazovanja budžetski nadležno, nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi mogli potvrditi da se u Ministarstvu vrši suštinska kontrola istih. Ministarstvo ustvari vrši samo unos podataka u jedinstveni sistem, o obračunatim plaćama u osnovnim i srednjim školama, a što predstavlja osnov za isplatu.

Uz naknade plaće za redovan rad, u pojedinim slučajevima su isplaćene i naknade plaće za prekovremeni rad, a bez prethodnog donošenja Odluke o potrebi uvođenja prekovremenog rada. Prezentirana su Rješenja o prekovremenom radu, koja su u pravilu donesena nakon isteka perioda za koji je navedeno da se obavljao prekovremeni rad.

Isplatu neto plaća nije pratila istovremena uplata pripadajućih poreza i doprinosa (uplata poreza i doprinosa je izvršena sa kašnjenjem 1-3 mjeseca po isplati neto plaće), a kao razlog je naveden nedostatak novčanih sredstava. Napominjemo da ovo nije u skladu sa Zakonom o doprinosima i Zakonom o porezu na plaću, kojim je uređena obaveza isplatioca plaće da mjesečno, odnosno prilikom svake isplate obračuna i uplati porez i doprinose. Do momenta provođenja revizije izmirene su sve obaveze po osnovu plaća iz 2004. godine.

Naknade skupštinskim zastupnicima (177.023 KM) su isplaćivane na osnovu Odluke Skupštine SBK o mjesečnoj naknadi zastupnicima u Skupštini SBK (propisana mjesečna naknada u neto iznosu 380 KM), Zaključka administrativne komisije o visini naknade članovima radnih tijela i zastupnicima u Skupštini SBK (propisana naknada u iznosu 50 KM po sjednici) i Zaključka administrativne komisije o utvrđivanju visine naknade za rad članova nezavisnog odbora za izbor i reviziju (propisana naknada u iznosu 150 KM po sjednici). Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da su u revidiranoj godini tri zastupnika profesionalizirali svoj rad u Skupštini. Administrativna komisija je donijela Rješenja o zasnivanju radnog odnosa, kojima se utvrđuje plaća pomenutim zastupnicima (koeficijent 8 pomnožen sa osnovicom za plaću i uvećan za procenat minulog rada), i u kojima je navedeno da će se ovakav način obračuna primjenjivati do donošenja posebnog akta kojim će se regulisati plaće, naknade i druga primanja zastupnika i izabranih zvaničnika u Skupštini SBK, a koji Timu za reviziju nije prezentiran.

Preispitati osnovanost i opravdanost donošenja Zaključaka sa retroaktivnom primjenom koji za posljedicu imaju odliv budžetskih sredstava,

Uspostaviti centralizovani sistem obračuna i isplate plaća, naknada i drugih materijalnih prava zaposlenih za sve korisnike Budžeta SBK, u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH,

Naknade plaća za prekovremeni rad isplaćivati na osnovu prethodno donesene Odluke o potrebi za uvođenju prekovremenog rada i prethodno donesenih Rješenja o uvođenju prekovremenog rada,

Porez na plaću i doprinose iz i na plaću uplaćivati zakonom propisanim rokovima,

Donijeti Odluku o utvrđivanju statusa zastupnika na stalnom radu u Skupštini.

Naknade troškova zaposlenih su isplaćivane na osnovu Privremene Odluke o naknadama iz osnova materijalnih prava radnika: funkcionera, rukovodećih radnika i radnika u Vladi SBK, kantonalnim

ministarstvima i drugim organima kantonalne uprave, donesene 16.10.1996. godine. Naknade za prijevoz na posao i sa posla (1.628.353 KM) su obračunate na osnovu Cjenovnika voznih karata od 02.04.2003. godine, sačinjenog od strane Ministarstva privrede i dostavljenog Ministarstvu finansija, radi regulisanja troškova prijevoza zaposlenih u SBK. Naknade za topli obrok (5.814.955 KM) su obračunate na osnovu Odluka Vlade za svaki mjesec 2004. godine, i iznose 6 KM po radnom danu za prisutnog zaposlenog djelatnika. Regres za godišnji odmor (1.507.617 KM) je isplaćen za zaposlenike svih budžetskih korisnika po 350 KM u skladu sa Odlukom Vlade o visini regresa za 2004. godinu.

Izdaci za materijal i usluge planirani u iznosu 11.843.104 KM, ostvareni su u iznosu 9.870.443 KM, ili 83,34%, a u odnosu na prethodnu godinu ostvarenje je veće za 2,19%. Iako je ukupno ostvarenje ovih izdataka u okviru planiranih, analizom ostvarenih izdataka kod pojedinih budžetskih korisnika utvrđena su prekoračenja na pojedinim pozicijama izdataka, a razlog tome su više ostvareni vlastiti prihodi u odnosu na planirane. Najveća prekoračenja budžeta su iskazali: MUP na poziciji tekuće održavanje (indeks 105,12), Srednja tehnička škola Bugojno na poziciji ugovorenih usluga (indeks 121,44) i na poziciji izdaci za energiju (indeks 116,06), Srednja škola Vitez na poziciji tekuće održavanje (indeks 115,80), OŠ Travnik na poziciji izdaci za usluge prijevoza i goriva (indeks 157,52) i na poziciji tekuće održavanje (indeks 112,05).

Izdaci za komunalne usluge su planirani u iznosu 1.482.993,00 KM, a ostvareni su u iznosu 1.297.113,00 KM, ili 87,47%. U okviru komunalnih usluga, pored ostalih, isplaćeni su troškovi za fiksnu i mobilnu telefoniju i otprema pismonosnih pošiljki. Vlada je Zaključkom ograničila troškove korištenja mobitela, i to za dužnosnike koje bira i imenuje Skupština Kantona do iznosa 150,00 KM mjesečno, a 200,00 KM za Premijera Kantona, i u tački 4. propisala da se praćenje troškova treba vršiti tromjesečno, pa će se pređeni iznos za jedan mjesec prebiti s iznosom računa korištenja mobitela za jedan od slijedećih mjeseci u kojem nije potrošen odobreni iznos. Uvidom u račune gsm usluga, metodom uzorka, utvrđeni su mjesečni iznosi veći od iznosa ograničenih zaključkom, a iz prezentirane dokumentacije se vidi da je izvršena obustava od plaće dužnosnicima koji su prekoračili dozvoljene iznose, i to od plaće za 5/2005 i 6/2005. godine. Uvidom u zbirne račune za fiksnu telefoniju utvrđeno je da je na računima fakturisana taksa za RTV pretplatu onoliko puta koliko je fiksnih telefona na račun, i da je u pojedinim slučajevima izvršeno plaćanje iste. Isto tako, utvrđeno je da su troškovi za fiksnu telefoniju kod pojedinih ministarstava (Ministarstvo privrede) iskazani u značajnom iznosu. Za troškove nastale po osnovu otpreme pismonosnih pošiljki nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da se vrši kontrola fakturisanih usluga. **Naprijed navedeno je imalo za posljedicu da su izdaci iskazani na ovim pozicijama uvećani zbog neadekvatne kontrole.**

Nabavka materijala je planirana u iznosu od 1.662.512 KM, a ostvarena u iznosu 1.405.347 KM, ili 84,53% u odnosu na plan, a u odnosu na prethodnu godinu nabavka je veća za 32,19%. Najveće nabavke su iskazali: MUP 769.733 KM, ustanove osnovnog obrazovanja 152.173 KM, općinski sudovi 85.083 KM, ustanove srednjeg obrazovanja 72.744 KM, Uprava za šume 68.890 KM. Najveći dio izdataka kod MUP-a se odnosi na administrativni materijal (176.932 KM), materijal za javni red i sigurnost (100.732 KM), izdaci za odjeću, uniforme i platno (444.334 KM). Uvidom u nabavke policijskih kožnih jakni utvrđeno je da je procedura izbora najpovoljnijeg dobavljača provedena u 2003. godini, a na osnovu planiranih sredstava za nabavku istih za 2003. godinu. Ugovor o kupoprodaji policijskih kožnih jakni zaključen je 19.01.2004. godine, i nabavka je teretila odobrena budžetska sredstva za 2004. godinu. Na poziciji izdataka za administrativni materijal u Ministarstvu finansija evidentiran je trošak materijala, koji je iz ekonomata putem trebovanja isporučen kantonalnoj poreznoj upravi, a nije nam dato obrazloženje na osnovu čega je izvršeno trebovanje od strane porezne uprave.

Izdaci za usluge prijevoza i goriva planirani su u iznosu 704.165 KM, ostvareni su u iznosu 523.360 KM, ili 74,32%. Najveći trošak goriva iskazan je kod MUP-a u iznosu 322.390 KM. Pregledom dokumentacije kod pojedinih budžetskih korisnika utvrđeno je da se ne vrši kontrola potrošnje goriva po pređenom kilometru. Uvidom u godišnji izvještaj, kao i izvještaj za mjesec decembar, o potrošnji pogonskog goriva vozila MUP-a u sjedištu utvrđeno je da se Ministarstvo nije pridržavalo propisanih ograničenja. Sve ovo upućuje na potrebu donošenja pravilnika kojim bi se propisala kontrola potrošnje goriva po pređenom kilometru.

Izdaci za usluge reprezentacije iskazani su u iznosu 141.262,88 KM, i u odnosu na ukupne rashode i izdatke čine 0,15 %, a u odnosu na izdatke za materijali i usluge čini 1,43 %. Konstatovano je da su u pojedinim slučajevima isplate vršene bez uredno ispostavljenog računa (bez datuma, pečata i naziva dobavljača). U pojedinim slučajevima iz dokumentacije se nije moglo potvrditi za koje namjene je izvršena kupovina.

Naknade za službeno putovanje priznavati i isplaćivati u skladu sa Privremenom odlukom o naknadama iz osnova materijalnih prava radnika: funkcionera, rukovodećih radnika i radnika u Vladi SBK, kantonalnim ministarstvima i drugim organima kantonalne uprave,

Dosljedno primjenjivati Zaključak o ograničenju troškova mobitela. Pisanim procedurama urediti ograničenje troškova fiksne telefonije, i pridržavati se istih,

Donijeti pisane procedure o načinu i pravu korištenja službenih vozila i vršenju kontrole utroška goriva,

Pisanim procedurama regulisati način korištenja sredstava reprezentacije, i iste dosljedno primjenjivati. Potrebno je da se Budžetom za fiskalnu godinu utvrdi koji budžetski korisnici i u kom iznosu mogu koristiti sredstva reprezentacije.

Ugovorene usluge (2.946.060 KM) se odnose na usluge medija, štampanja, javnog informisanja, reprezentacije, usluge stručnog obrazovanja, pravne usluge, autorski honorari, medicinske i laboratorijske usluge, izdaci po osnovu privremenih i povremenih poslova, izdaci po osnovu ugovora o djelu i ostale usluge. Na nivou srednjeg i osnovnog obrazovanja iskazane su u iznosu 1.632.492 KM. Ostatak ugovorenih uluga su iskazali: MUP 329.969 KM, općinski sudovi 171.359,59 KM, ministarstvo privrede 127.835, itd.

Naknade po osnovu ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima iskazane su u neto iznosu 1.382.127 KM (bruto 1.965.431 KM). **Analizom visine iskazanog troška utvrđeno je da se pomenuti izdaci ostvareni u institucijama obrazovanja u najvećem djelu odnose na izdatke po osnovu zaključenih ugovora za izvođenje nastave putem vanjskih saradnika. Ugovori o privremenim i povremenim poslovima su zaključivani tokom cijele godine sa istim osobama, što upućuje da se ovdje ne radi o privremenim i povremenim poslovima i ovakav način nije u skladu sa članom 136. Zakona o radu koji propisuje da privremeni i povremeni poslovi ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu na određeno ili neodređeno vrijeme, sa punim ili nepunim radnim vremenom i da ne traju duže od 60 dana u toku kalendarske godine. Izdaci ostvareni kod ostalih budžetskih korisnika se uglavnom odnose na isplate za rad članovima komisija.**

Napominjemo da sve isplaćene naknade članovima komisija nisu evidentirane na poziciji izdataka za ugovorene usluge (dio evidentiran i u okviru tekućih transfera).

S obzirom da se radi o značajnim novčanim sredstvima isplaćenim za rad komisija smatramo da bi bilo uputno da Vlada svojom Odlukom utvrdi način obrazovanja i visinu naknada za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela, kojom bi se utvrdili uslovi za predlaganje i imenovanje članova komisije, kriteriji, način ostvarivanja i visina novčane naknade članova komisije.

Preispitati opravdanost formiranja svih komisija i isplate naknada istim, uzimajući u obzir zakonom utvrđenu djelatnost ministarstava koja su formirala komisije,

Ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključivati u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Tekući grantovi (transferi) su planirani u ukupnom iznosu od 20.774.414 KM, a ostvareni su u iznosu 20.787.752 KM. Slijedeća tabela daje pregled ostvarenih grantova po korisnicima budžeta:

R.br.	BUDŽETSKI KORISNIK	REBALANS ZA 2004. G.	OSTVARENO U 2004. G.	ODSTUPANJE (4-3)	INDEKS (4/3)
1	2	3	4	5	6
1	Skupština SBK	591.900,00	618.692,00	26.792,00	104,53
2	Stručna služba Skupštine	37.000,00	35.200,00	-1.800,00	95,14
3	Stručna služba Vlade	-	312.781,00	312.781,00	-
4	Ured Premijera	-	99.775,00	99.775,00	-
5	Ministarstvo pravde	225.300,00	168.630,00	-56.670,00	74,85
6	Ministarstvo finansija	1.709.100,00	1.772.462,00	63.362,00	103,71
7	Ministarstvo privrede	185.200,00	177.000,00	-8.200,00	95,57
8	Ministarstvo zdravstva i socijalne politike	6.603.300,00	6.458.384,00	-144.916,00	97,81
9	Ministarstvo obrazovanja	5.407.944,00	5.393.434,00	-14.510,00	99,73

10	Ministarstvo prostornog uređenje, obnove i povra.	3.507.950,00	3.201.672,00	-306.278,00	91,27
11	Ministarstvo šumarstva, poljopr. i vodoprivrede	936.370,00	979.378,00	43.008,00	104,59
12	Uprava za pitanja boraca	1.570.350,00	1.570.343,00	-7,00	100,00
13	Tekuća rezerva	750.000,00	-	-	-
	UKUPNO	21.524.414,00	20.787.751,00	13.337,00	96,58

Kao što je vidljivo iz prethodne tabele, određeni budžetski korisnici u svojim budžetima nisu imali planirane, a ostvarili su tekuće grantove. Pojedini budžetski korisnici su iskazali tekuće grantove u iznosima većim od planiranih. Za izvršenje naprijed navedenog korištena su sredstva tekuće rezerve, raspoređena Odlukama Vlade, Premijera i Ministra finansija.

U **Ministarstvu finansija** tekući grantovi su planirani u iznosu od 1.709.100 KM, ostvareni su u iznosu od 1.772.462 KM, što je više za 63.362 KM u odnosu na plan. Isplaćeni grantovi odnose se na potporu Općini Dobretići (108.000 KM), transfer za radnika ne raspolaganju (106.892 KM), povrat pogrešno ili više uplaćenih javnih prihoda iz prethodnih godina (449.939 KM), transfer za podmirenje sudskih presuda, sudskih nagodbi i troškova sudskog postupka (1.027.884 KM) i isplate iz tekuće rezerve (79.747 KM).

Potpora Općini Dobretići je izvršena na osnovu Odluka Vlade, u četiri tranše po 27.000 KM. U Odluci nije navedena namjena ovih sredstava, a nije prezentiran Izvještaj Općine o utrošku doznačenih sredstava.

Transfer za radnike na raspolaganju odnosi se na isplate plaća zaposlenika kantonalnih organa uprave koji su stavljani na raspolaganje. Nije dato obrazloženje zašto je isplata ovih sredstava planirana na tekućim grantovima Ministarstva finansija, obzirom da se ovdje radi o isplati plaća pomenutih službenika, a Rješenjima su utvrđeni kantonalni organi u koje se pojedini službenici stavljaju na raspolaganje.

Povrat pogrešno ili više uplaćenih javnih prihoda iz ranijih godina, na osnovu uvida u dokumentaciju pregledanu metodom uzorka, se vrši na osnovu Pravilnika o postupku povrata više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda SBK, a na osnovu uvjerenja Kantonalne porezne uprave i Rješenja ministarstva. Nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se moglo zaključiti da je prilikom planiranja pomenutih transfera Ministarstvo ostvarilo potrebnu saradnju sa Kantonalnom poreznom upravom.

Transfer za podmirenje sudskih presuda, sudskih nagodbi i troškova sudskog postupka izvršen je na osnovu Odluke Vlade o prihvaćanju nagodbe o pitanju tužbenih zahtjeva samostalnog sindikata državnih službenika i namještenika u organima državne službe, sudskoj vlasti i javnim ustanovama FBiH – Koordinacionog odbora sindikalnih organizacija SBK, a odnosi se na razliku neto plaće i obaveza po osnovu plaća iz 2002. godine (nastale zbog nepridržavanja utvrđene osnovice u vrijednosti od 100 KM), naknadu za korištenje godišnjeg odmora u 2002. godini (100 KM po zaposlenom), naknade za topli obrok za 2003. godinu (2 KM po zaposlenom za svaki radni dan) i troškove sudskog postupka.

U **Ministarstvu privrede** tekući grantovi – podsticaji privredi planirani su u iznosu 185.200 KM, a izvršeni su u iznosu 177.000 KM. Sredstva u iznosu 110.000 KM doznačena na osnovu Odluke Vlade, Službi za zapošljavanje SBK za sufinansiranje Programa podsticaja zapošljavanja nezaposlenih u obiteljskim gospodarstvima, obrtništvu i malim i srednjim poduzećima, nisu utrošena u skladu sa propisanom namjenom. Na osnovu razgovora sa odgovornom osobom i prezentirane dokumentacije iz 2005. godine (Ugovor između Ministarstva privrede i Službe za zapošljavanje SBK o zajedničkom finansiranju izrade studije izvodljivosti projekta TE Bugojno sa restrukturiranjem RU Gračanica i Odluka Upravnog odbora Službe za zapošljavanje SBK o preraspodjeli sredstava za podsticaj zapošljavanja za 2005. godinu) utvrđeno je da će se naprijed pomenuti iznos angažirati za izradu Studije izvodljivosti projekta izgradnje TE Bugojno sa restrukturiranjem RU Gračanica.

Sredstva u iznosu od 67.000 KM doznačena su dobavljaču «Geoeco-ing» doo Zagreb po osnovu Ugovora o izradi karte mineralnih sirovina SBK, zaključenog dana 13.12.2004. godine. **Ugovorom je definisano plaćanje 20% avansa po potpisivanju Ugovora, a ostatak prema izvedenim radovima, a rok predaje navedene karte je 3 mjeseca od potpisivanja Ugovora. Plaćanje je izvršeno u cijelosti i to istog dana kad je zaključen i Ugovor, a nije prezentiran zapisnik o primopredaji pomenute karte. Prezentiran je**

dopis pomenutog dobavljača od 29.09.2005. godine upućen Ministarstvu privrede u kojem se navodi da se dostavlja 10 primjeraka elaborata «Karta mineralnih sirovina SBK», iz kojeg se ne može zaključiti da je pomenuti elaborat zaista i zaprimljen.

U Ministarstvu zdravstva i socijalne politike planiran je iznos tekućih transfera od 6.603.300 KM koji je ostvaren u iznosu 6.458.384 KM, a odnosi se na beneficije za socijalnu zaštitu, sufinansiranje Zavoda za javno zdravstvo SBK i finansiranje provođenja mjera obavezne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije. Beneficije za socijalnu zaštitu planirane u iznosu 6.389.400 KM, iskazane su u iznosu 6.251.344 KM, ili 97,84% u odnosu na plan. U okviru ovih transfera evidentirani su svi oblici socijalnih davanja koje korisnici ostvaruju u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti CŽR i zaštiti porodica sa djecom SBK (u daljem tekstu Zakon o socijalnoj zaštiti), isplate novčanih sredstava po odluci Vlade općinskim centrima za socijalni rad za dugovanja prema socijalno-medicinskim ustanovama, isplata jednokratnih pomoći po odlukama Vlade, naknade za rad drugostepene liječničke komisije, naknade za rad komisije za sprovođenje revizije dokumentacije korisnika socijalne zaštite, kao i ptt i bankarska provizija.

Svi navedeni izdaci su planirani u jednom iznosu, na poziciji «beneficije za socijalnu zaštitu», ali obzirom da se radi o izdacima čiji osnovi isplate su različiti (Zakon, odluke Vlade), smatramo da bi, u cilju efikasnijeg praćenja izvršavanja istih, uputnije bilo planirati ih pojedinačno. Ovdje posebno ističemo naknade za rad komisija, koje po svojoj prirodi ne spadaju u tekuće transfere, i za koje postoji propisan ekonomski kod u okviru ugovorenih usluga.

Isplata jednokratnih novčanih pomoći koje je Ministarstvo izvršilo na osnovu Odluka Vlade, kao i isplata jednokratnih pomoći od strane Centara za socijalni rad i nadležnih općinskih službi vršena je bez prethodno utvrđenih kriterija raspodjele i propisanih procedura kojima bi se utvrdili način ostvarivanja prava i visina jednokratnih pomoći.

Ministarstvo nije u cijelosti provelo zakonsku reviziju donesenih prvostepenih rješenja kojima se utvrđuje pravo korištenja socijalne zaštite, a kao razlog je navedena nepopunjenost sistematizovanih radnih mjesta. U toku 2004. godine izvršena je revizija 1.088 predmeta, a do 31.12.2004. godine ukupno je revidirano 1.810 predmeta. To je imalo za posljedicu da Ministarstvo nema ustrojenu jedinstvenu evidenciju o korisnicima socijalne zaštite, o broju korisnika pojedinih oblika zaštite i visini ostvarenih prava. Sredstva se doznačavaju na osnovu mjesečnih zahtjeva općinskih Centara za socijalni rad ili nadležnih općinskih službi, bez prethodne kontrole visine ostvarenih prava navedenih u zahtjevima. U Ministarstvu se vrši provjera računске tačnosti dostavljenih zahtjeva, i na bazi istih sačinjava mjesečni nalog za isplatu po centrima za socijalni rad, koji se dostavlja Ministarstvu finansija na realizaciju.

Zakonom o socijalnoj zaštiti je propisano da su Centri dužni Ministarstvu pravdati raspodjelu doznačenih sredstava mjesec dana nakon doznačavanja sredstava, a što su Centri u najvećem broju slučajeva i vršili dostavom dokumentacije (spiskova) o isplatama, ali bez sačinjavanja zbirnog izvještaja. Ministarstvo nije vršilo finansijsko usaglašavanje iskazanih transfera sa Centrima, odnosno nije provodilo nadzor nad upotrebom sredstva, što je imalo za posljedicu da se, u pojedinim slučajevima, doznačena sredstva nisu rasporedila u predviđenim rokovima.

Provjeru ispravnosti dokumentacije na osnovu koje je ostvareno pravo i provjeru ispravnosti načina obračunavanja iznosa novčane naknade i blagajničke dokumentacije o raspodjeli sredstava, u skladu sa Zakonom, vrše inspektori socijalne zaštite, koji su u toku revidirane godine obavili 406 pregleda (od toga je 31 kontrolni pregled), i izdali 29 rješenja i 1 upozorenje o otklanjanju utvrđenih nepravilnosti. Ukazujemo na činjenicu da je nadzor proveden nad 406 predmeta korisnika prava, a da je broj korisnika ovih prava tokom 2004. godine oko 10.500.

Iz naprijed navedenog proizilazi da Ministarstvo nema cjelovit uvid u pravilnost upravnog rješavanja o sticanju prava na socijalnu zaštitu u Centrima za socijalni rad, niti u pravilnost utvrđivanja visine prava za pojedine vidove ove zaštite. Sve ovo ukazuje da Ministarstvo ne raspolaže validnim podacima o obavezama proizašlim iz Zakona o socijalnoj zaštiti, a koji bi bili pouzdan izvor informacija, kako za planiranje sredstava za ove namjene, tako i za praćenje izvršenja istih, pogotovo imajući u vidu da se koriste podaci iz mjesečnih zahtjeva Centara, koji pored sredstava za pojedine vidove socijalne zaštite, trebaju i sredstva koja ne predstavljaju direktni izdatak korisnicima socijalne zaštite (troškovi ljekarskih komisija, ptt i bankarska provizija, reklamacije).

Pristupiti provođenju revizije svih rješenja kojim se utvrđuje pravo na svaki od oblika socijalne zaštite u prvostepenom upravnom postupku, u skladu sa članom 168. Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti CŽR i zaštiti porodica sa djecom,

Ustrojiti jedinstvenu evidenciju korisnika svih vidova socijalne zaštite, obezbjediti ažurnost podataka koji se nalaze u evidenciji, te pomoću iste vršiti kontrolu mjesečnih zahtjeva dostavljenih od strane Centara za socijalni rad,

Vršiti usaglašavanje doznačenih i isplaćenih sredstava za sve oblike socijalne zaštite sa Centrima za socijalni rad i nadležnim općinskim službama.

U **Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta** planirani su tekući grantovi 5.407.944 KM, a ostvareni 5.393.434 KM, ili 99,73% u odnosu na plan. Transferi za kulturu i nauku (179.060 KM) i transferi za sport (141.040 KM) su izvršeni na osnovu Odluka Vlade, kojima je propisano da o prioritetima raspodjele kao i visini pojedinačnih iznosa odlučuje ministar i kojima su propisani uvjeti koje institucije kulture, nauke i sporta moraju zadovoljiti prilikom podnošenja zahtjeva za učešće u sredstvima. Nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi se utvrdilo da je ministar utvrdio prioritete raspodjele. Ministarstvo ne posjeduje dokumentaciju kojom se dokazuje da institucije kojima su sredstva odobrena i doznačena ispunjavaju uslove propisane Odlukom Vlade, jer su sredstva odobravana samo na osnovu pismenog zahtjeva institucija. Uvidom u tromjesečne izvještaje o utrošku sredstava nauke i kulture i sporta konstatovano je se podaci razlikuju od podataka iskazanih u Bruto bilansu.

Transfer za sufinansiranje visokog školstva i stipendiranje učenika planiran u iznosu 2.592.800 KM, ostvaren je u iznosu 2.710.100 KM. Ostvaren je na osnovu Odluke Vlade, kojom su propisani iznosi sredstava za fakultete i studentske centre koji učestvuju u raspodjeli, kao i kriteriji raspodjele. Nije nam prezentirana potpuna dokumentacija na osnovu koje bi se mogla potvrditi opravdanost pojedinačno planiranih iznosa (broj upisanih studenata na fakultetima i smještenih u studentske centre, cijena koštanja smještaja studenata u studentskim centrima). Ugovori sa fakultetima i studentskim centrima su zaključeni na bazi «izraženih potreba u oblasti visokog obrazovanja», a Ministarstvo ne raspolaže analizama kojima bi se utvrdile «izražene potrebe».

U ugovorima sa fakultetima je naznačena obaveza fakulteta za dostavu finansijskog plana za 2004. godinu Ministarstvu. Nije nam prezentiran niti jedan finansijski plan. Nisu prezentirani izvještaji o namjenskom utrošku sredstava u skladu sa ugovorenim obavezama. Izvršene su doznake institucijama visokog obrazovanja, i to: Sveučilište u Mostaru 1.269.700 KM, Univerzitet Tuzla 550.000 KM, Nastavnički fakultet Džemal Bijedić Mostar 150.000 KM i Saobraćajni fakultet Sarajevo 150.000 KM.

Na osnovu uvida u ugovore sa studentskim centrima, zaključeno je da ugovori nisu jednoobrazni. Svi studentski centri, osim studentskog centra Sveučilišta u Mostaru su dužni ispostaviti račun za smještaj studenata mjesečno po cijeni 100 KM i popis korisnika smještaja u domu, dok se studentski centar u Mostaru obavezuje dostaviti samo popis studenata smještenih u istom u 2004. g. (dakle nema obaveze slanja računa pa se ne može zaključiti cijena smještaja). Prezentirani spiskovi studentskih centara Sarajevo, Zenica, Tuzla i Džemal Bijedić Mostar su uredni, spiskovi sveučilista u Mostaru su nepotpuni i neovjereni i ne može se zaključiti da li su konačni. Doznake za studentske centre su izvršene za: Studentski centar Sarajevo 314.750 KM, Studentski centar Sveučilišta u Mostaru 149.400 KM, Studentski centar Zenica 75.300 KM, Studentski centar Džemal Bijedić 40.850 KM i Studentski centar Tuzla 10.100 KM.

Transfer za pomoć vjerskim zajednicama (155.750 KM) ostvaren na osnovu Odluke Vlade od 31.12.2004. godine o raspodjeli sredstava vjerskim zajednicama, i to katolička zajednica 83.750 KM, islamska zajednica 58.750 KM i srpska pravoslavna crkva 13.500 KM. U skladu sa članom 4. ove odluke Ministarstvo obrazovanja je dužno na kraju godine podnijeti Vladi izvještaj o utrošku ovih sredstava, a po izjavi odgovorne osobe, ovaj izvještaj nije sačinjen.

Transferi za osnovne muzičke škole, medresu, katolički školski centar (1.293.205 KM). Prezentirana Odluka Vlade o sufinansiranju osnovnih glazbenih škola kojima je osnivač kanton od 01.09.2003. g. kojom se vrši sufinansiranje u školskoj 2003/04 godini. Prezentirani obračuni mjesečnih tranši za 4 muzičke škole, koji su urađeni (po izjavi odgovorne osobe) na bazi potreba škola (dokumentacija iz koje bi se mogle utvrditi potrebe škola nije prezentirana) i ovi obračuni su ugrađeni u pomenutu odluku. Nije prezentirana Odluka Vlade za 2004/05, kao ni Odluka Vlade za medresu i katoličke školske centre.

Prijenosi sredstava za romsku djecu (1.700 KM) nisu izvršeni u planiranom iznosu, a nije dato obrazloženje za neizvršenje Odluke Vlade koja je glasila na 5.000 KM.

Transfer za sufinansiranje troškova prijevoza učenika (460.232 KM) izvršen je na osnovu Odluke Vlade o sufinansiranju troškova prijevoza učenika Osnovnih škola i načinu organiziranja prijevoza u KSB u 2004. godini. U skladu sa ovom Odlukom sredstva se prebacuju općinama, a nisu prezentirani izvještaji općina o namjenskom utrošku sredstava. Odluka predviđa da su općine dužne organizovati prijevoz (sklopiti ugovore sa prijevoznicima, a nadležne općinske službe trebaju uvažiti činjenicu ako iz jedne obitelji putuje više djece, ili ako je obitelj u nekom vidu socijalne skrbi i tim kategorijama obezbjeđiti besplatan prijevoz ili minimalno sudjelovanje u participiranju troškova prijevoza). Ministarstvo nije vršilo nadzor nad utroškom ovih sredstava, niti nam je dat dokaz da je poduzimalo određene aktivnosti, pogotovo imajući u vidu činjenicu navedenu u Izvještaju o radu ministarstva za 2004. godinu da je početkom školske 2004/05 godine 55 učenika prekinulo pohađanje osnovne škole, a kao glavni razlog se navodi nemogućnost obitelji da plate prijevoz i kupe knjige. Nije nam prezentirana dokumentacija da je Ministarstvo poduzimalo mjere za prevazilaženje ovog problema u smislu planiranja sredstava za ove namjene i ove kategorije. Norveška organizacija «Save the children» je finansirala pilot-projekat «osnovno pravo na obrazovanje» u iznosu 5.000 KM, uključivši tri općine (Travnik, Bugojno i Gornji Vakuf-Uskoplje) tako da je za 18 učenika iz ove tri općine plaćena mjesečna karta do konca nastavne godine i kupljene knjige za 24 učenika, i na taj način 24 učenika se vratilo u školske klupe. U škole se vratilo još 4 učenika iz općina koje nisu bile uključene u ovaj pilot projekat.

Izvršiti analize i sagledati realne potrebe svih nivoa obrazovanja SBK, i u skladu s tim vršiti planiranje tekućih transfera,

Transfer za sufinansiranje visokog školstva planirati u skladu sa prethodno utvrđenim kriterijima i na bazi vjerodostojne dokumentacije obezbjeđene od strane ustanova visokog školstva koje učestvuju u raspodjeli,

Donijeti kriterije i utvrditi prioritete za dodjelu transfera za kulturu, nauku i sport, i iste dosljedno primjenjivati; Ostale tekuće transfere planirati na osnovu validne dokumentacije, pratiti namjensku potrošnju doznačenih sredstava i sačinjavati propisane izvještaje o utrošku istih.

U Ministarstvu prostornog uređenja, obnove i povratka planiran je iznos **tekućih transfera** u iznosu od 3.507.950 KM, a ostvareni su u iznosu od 3.201.672 KM, što je za 8,74% manje od plana. Ovi izdaci se odnose na transfer sredstava za podsticaj povratka prognanih i obnovi porušenih objekata u iznosu od 3.090.702 KM, transfer za izradu studije-dodatne troškove za izradu prostornog plana u iznosu od 28.400 KM i transfer za posebne namjene u iznosu od 82.570 KM.

Transfer za podsticaj povratka prognanih i obnovi planiran je u iznosu od 3.013.700 KM, a ostvaren u iznosu od 3.090.000 KM. Sredstva za ovaj transfer utrošena su po osnovu Odluke Vlade o utrošku sredstava za potporu povratku i obnovi od 23.07.2004. godine. Odlukom su utvrđeni iznosi sredstava za obnovu isključivo ratom porušenih kuća i devastiranih stambenih objekata, objekata infrastrukture prognanih, objekata uništenih elementarnim nepogodama, i to pojedinačno za svaku općinu. Sredstva se realizuju kroz suradnju Ministarstva i općinskih službi za obnovu.

Odlukom Vlade o utrošku sredstava za potporu povratku i obnovi utvrđen je iznos od 3.200.000 KM, od čega iznos od 1.056.258 se planira utrošiti za neizmirene obaveze po osnovu zaključenih ugovora iz 2003. godine. Sredstva u iznosu od 2.143.742 KM se raspoređuju po općinama za nabavke materijala za popravke stambenih objekata i to na osnovu broja i procenta razrušenosti objekata, a od tog iznosa istom Odlukom je utvrđeno da se iznos od 400.000 KM treba utrošiti za finansiranje kantonalnih infrastrukturnih projekata.

Na osnovu analize dokumentacije odabira najpovoljnijeg dobavljača za nabavku građevinskog materijala, stolarije, crijepa i elektro i vodomaterijala utvrđeno je da je Vlada SBK Zaključkom broj 01-05-219/04-1 od 12.11.2004. godine usvojila Zapisnik komisije o izboru najpovoljnijih dobavljača kojim se daje saglasnost Predsjedniku Vlade i Ministru da zakluče ugovore sa odabranim najpovoljnijim dobavljačima. Takođe istim Zaključkom je data saglasnost i na zaključivanje Aneksa ugovora na osnovni ugovor o isporuci građevinskog materijala u vrijednosti od 227.803 KM sa istim dobavljačima i pod istim uslovima. Prezentiran je i drugi Zaključak Vlade donesen 14.12.2004. godine kojim se daje saglasnost Premijeru i

Ministru za potpisivanje Aneksa na osnovni ugovor o isporuci građevinskog materijala u vrijednosti od 231.196 KM s izabranim dobavljačem «Primo» Vitez. Osnovni Ugovor sa pomenutim dobavljačem je zaključen u iznosu 106.229 KM, koji je manji od iznosa u zaključenom Aneksu. Tim za reviziju cijeni da ovakav način zaključivanja aneksa nije predviđen odredbama Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova i da se nije mogao zaključiti Aneks na osnovni ugovor u iznosu većem od osnovnog ugovora.

Naknade komisiji za provjeru zaključenih i/ili obnovljenih ugovora o korištenju stana realizovane su u iznosu od 38.215 KM, i iste se odnose na naknade članovima komisije sa kojima su zaključeni Ugovori o djelu u 2003, kojim je utvrđen rok izvršenja posla do 30.09.2003. godine. Na osnovu pomenutih ugovora vršene su isplate i u 2004. godini, na osnovu ispostavljenih zahtjeva za naplatu (po broju obrađenih predmeta). Isplate članovima komisije nisu se mogle izvršavati na osnovu Ugovora o djelu koji su zaključeni u 2003. godini i koji su imali rok izvršenja posla. Svi zaključeni i/ili obnovljeni ugovori koji su bili predmet kontrole trebali su biti pregledani u roku od šest mjeseci od dana formiranja Komisije za kontrolu nadležne za datu općinu, što u ovom slučaju nije urađeno. Nadležna služba Ministarstva prostornog uređenja, obnove i povratka nije vršila nadzor nad radom imenovanih komisija, a što je dovelo da Komisije za kontrolu ugovora nisu uradile posao u propisanim rokovima. Zakonom o izvršenju budžeta SBK za 2004 godinu propisano je da se realizacija ovog transfera vrši na osnovu propisa i Programa, a što timu za reviziju nije prezentirano.

Na poziciji transfer za izradu studije planiran je iznos od 55.500 KM, a ostvaren iznos od 28.400 KM, isplaćen na osnovu faktura ispostavljenih od Instituta za arhitekturu, urbanizam i prostorno planiranje Sarajevo u iznosu od 20.000 KM i 8.400 KM za dodatne troškove Radnog tima na izradi Prostornog plana, a na osnovu zaključenog Aneksa na osnovni Ugovor. Osnovnim ugovorom, koji je Vlada SBK zaključila 2000. godine sa nosiocem izrade plana - Institut za arhitekturu, urbanizam i prostorno planiranje Sarajevo, uređena je izrada Prostornog plana sa ugovorenom obavezom izrade plana u roku od dvanaest mjeseci od dana potpisivanja ugovora i ugovorenom cijenom od 360.000 KM. Dana 02.09.2003. godine zaključen je Aneks na pomenuti Ugovor. Smatramo da isplate naprijed navedenih iznosa nisu imale osnova iz razloga što je zaključen Aneks na ugovor koji nije imao pravnu snagu, odnosno po kojem je trebalo izvršiti ugovorenu obavezu do 29.09.2001. godine.

Na poziciji transfer za posebne namjene planiran je iznos od 92.600 KM, a ostvaren u iznosu od 82.570 KM. Sredstva u iznosu od 50.000 KM doznačena općinama Bugojno, Vitez, Travnik, Donji Vakuf i Dobretići za izradu dokumenata prostornog uređenja na području SBK (po 10.000 KM za svaku općinu), a na osnovu Odluke Vlade Kantona. Izvještaji o realizaciji sredstava nisu prezentirani.

Prilikom nabavke roba, vršenja usluga i ustupanju radova u potpunosti postupiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.

Da se isplate naknada komisiji za provjeru zaključenih i/ili provjerenih ugovora o korištenju stana vrše po osnovu donesenih Programa i propisa u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta SBK.

Tekući transferi u Ministarstvu šumarstva, poljoprivrede i vodoprivrede planirani su u iznosu od 936.370 KM, a ostvareni su u iznosu od 979.378 KM, što je za 4,59 % više od plana. Navedeni izdaci se odnose na podsticaje u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji (494.467 KM), subvencije za veterinarstvo (265.180 KM) i izdvajanja za vodoprivredu (219.731 KM).

Programom utroška sredstava s pozicije Transfer-podsticaji poljoprivredi, utvrđenih budžetom SBK za 2004. godinu planirane su isplate za ove namjene za 2000 grla u iznosu od 20 KM po uzgojenom grlu. Metodom uzorka, na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju isplata premija za uzgoj ženske jagnjadi za priplod, utvrđeno je da su isplaćivani iznosi manji od iznosa koji je propisan Programom i Uputstvom za ostvarenje novčanih potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u 2004. godini. Premije su obračunavane i isplaćivane u iznosu od 15 KM po uzgojenom grlu, što nije u skladu sa iznosima utvrđenim Programom i propisima koje je donijela Vlada SBK.

Transfer za zaštitu poljoprivrednog zemljišta vrši se na osnovu Odluke Vlade o prihvatanju projekata o rekultivaciji zemljišta i Programa korištenja sredstava za osposobljavanje zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju. Odlukom Vlade odobreni su i isplaćeni projekti osposobljavanja neplodnog ili zemljišta slabijeg kvaliteta po općinama u iznosu od 223.800 KM.

Programom korištenja sredstava za osposobljavanje zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju za 2004. godinu (donesen dana 16.08 2004. godine od strane Vlade) planirana su sredstva u iznosu od 153.000 KM, a iznos od 70.800 KM Programom je predviđeno da se realizira u 2005. godini. Za realizaciju usvojenih programa sredstva su u cijelosti isplaćena u 2004. godini. Nisu prezentirani izvještaji o realizaciji utrošenih sredstava, niti dokumentacija koja bi potvrdila da je vršen nadzor nad realizacijom odobrenih projekata i konačan prijem izvedenih radova, a što je uređeno Programom korištenja sredstava za osposobljavanje zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju.

Transfer za veterinarstvo planiran u iznosu od 127.000 KM, a ostvaren je u iznosu od 265.180 KM, što je više u odnosu na plan za 108,80%, a odnosi se na isplate sredstava veterinarskim stanicama za sprovođenje mjera predviđenih Programom zdravstvene zaštite životinja u 2004. godini. U okviru ovog transfera za podsticaj poljoprivredi-veterinarstvo iskazan je i iznos od 50.000 KM koji je izvršen na osnovu Odluke Vlade o korištenju tekuće rezerve, a za proširenje Programa za zaštitu zdravlja životinja u 2004. godini i nadoknadu štete vlasnicima uklonjenih zaraženih životinja na području SBK.

Kod obračuna i isplate podsticaja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji poštivati Programe, kriterije i uputstva koji su doneseni i usvojeni od strane Vlade SBK,

Osigurati namjensku upotrebu sredstava ostvarenih po osnovu prenamjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, kao i namjensku upotrebu sredstava doznačenih po osnovu ostalih transfera.

U **Upravi za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata** planiran je iznos tekućih transfera u iznosu od 1.570.350 KM, koji je ostvaren u iznosu 1.570.343 KM, ili 100%. Navedeni izdaci se odnose na izdatke za sufinansiranje ortopedskih pomagala (432.153 KM), transfer za rješavanje problema ratnih stradalnika (370.390 KM), transfer za sufinansiranje rješavanje stambene problematike ratnih stradalnika (442.600) i transfer udruženjima proisteklim iz odbrambeno-oslobodilačkog rata (325.200 KM)

Isplate transfera za sufinansiranje ortopedskih pomagala su vršene po osnovu Odluka Vlade na prijedlog Uprave. Praksa koju Uprava provodi kod nabavke ortopedskih pomagala, već duži vremenski period, je da se zaključuju ugovori o izradi ortopedskih pomagala sa većim bojem ortopedskih radionica, a na osnovu cjenovnika iz ranijih godina koje su ponudile ortopedske radionice, i bez provedenih procedura kojim je regulisana oblast javnih nabavki.

Transfer za rješavanje problema ratnih stradalnika je izvršen na osnovu Odluka Vlade, odnosi se na rješavanje pitanja korisnika boračko-invalidske zaštite, a to su podizanje šehidskih nišana i nadgrobnih spomen obilježja, uređenje mezarja i grobalja, rad prvostepene ljekarske komisije i jednokratne novčane pomoći. Transfer za sufinansiranje rješavanja stambene problematike ratnih stradalnika je izvršen na osnovu Odluka Vlade i odnosi se na rješavanje stambenih pitanja djece bez oba roditelja i 100% RVI. Ovi transferi su izvršeni bez prethodno donesenih programa i planova.

Transferi udruženjima proizašlim iz odbrambeno-oslobodilačkog rata, iskazani u iznosu 325.200 KM, su izvršeni na osnovu Odluka Vlade, kojima su odobrena sredstva, i rasporednog naloga Uprave (Odluke o izdvajanju novčanih sredstava), bez prethodno donesenih programa i kriterija od strane Vlade Kantona. Iz prezentirane dokumentacije je utvrđeno da su određena udruženja dostavljala Upravi finansijske planove za 2004. godinu, ali nije nam prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je Uprava sačinila plan finansiranja udruženja u 2004. godini, odnosno koliko novčanih sredstava je planirano za svako udruženje na godišnjem nivou. Sredstva su doznačavana udruženjima na ime pomoći u radu udruženja, za isplate jednokratnih pomoći za liječenje, isplate za podizanje nišana i spomenika, za izgradnju i uređenje spomen obilježja, za obilježavanje manifestacija nosioca najvećeg ratnog priznanja «Zlatni Ljiljan», za obilježavanje značajnih datuma i ličnosti i druge pomoći.

Iz naprijed navedenog proizilazi da se na više različitih pozicija planiraju i ostvaruju transferi za iste namjene, što onemogućava praćenje namjenskog utroška sredstava, i što upućuje na potrebu da se prilikom planiranja transfera jasno odrede namjene koje će se iz istih finansirati.

Prilikom zaključivanja ugovora za nabavku ortopedskih pomagala, prethodno provesti potrebne procedure u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH,

Za transfere za rješavanje problema i stambene problematike ratnih stradalnika prethodno sačiniti programe, koji će biti odobreni od strane nadležnih organa, i iste izvršavati u skladu sa odobrenim programima,

Donijeti pisane procedure i utvrditi kriterije i na bazi kriterija sačiniti program finansiranja boračkih udruženja kako je propisano članom 31. Zakona o izvršenju budžeta SBK,

Prilikom izrade plana jasno razgraničiti i definisati namjene koje će se finansirati iz utvrđenih transfera.

Tekuća rezerva, prema prezentiranoj dokumentaciji, odobrena je u iznosu od 750.000 KM, što je u odnosu na planirana sredstva ostvarenje 97,74 %. Plan i realizacija sredstava tekuće rezerve prikazani su u sledećoj tabeli:

Red. broj	Tekuća rezerva	Plan i realizacija tekuće rezerve u 2004. g.		Index 4/3
		Planirano	Ostvareno	
1	2	3	4	5
1	Tekuća rezerva Vlade	570.000	563.020	98,78
2	Tekuća rezerva Premijera	100.000	90.275	94,78
3	Tekuća rezerva Ministra finansija	80.000	79.747	99,68
Ukupno		750.000	733.042	97,74

U skladu sa članom 4. Odluke o izmjenama budžeta SBK za 2004. godinu u tekuću rezervu Budžeta se izdvaja 0,75% budžetskih prihoda, što iznosi 747.022 KM, a rebalansom budžeta za 2004. godinu je predviđen iznos tekuće rezerve od 750.000 KM.

O raspolaganju sredstvima tekuće rezerve, u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta SBK za 2004. godinu, premijer i ministar finansija obavezni su kvartalno izvještavati Vladu, a Vlada Skupštinu Kantona jednom polugodišnje. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju nismo mogli potvrditi da je izvještavanje vršeno na način i u rokovima kako je propisano naprijed navedenim zakonom. Prezentirani su izvještaji, koji su dostavljeni Vladi od strane Ministarstva finansija, o raspolaganju sredstvima tekuće rezerve premijera i ministara finansija i pregledi koje je sačinilo Ministarstvo finansija o izdvajanjima iz tekuće rezerve za 2004. godinu (Vlade, premijera i ministra finansija) u iznosu 742.542 KM, koji su ugrađeni u Konačan izvještaj o izvršenju Budžeta SBK za 2004. godinu. Prezentirane evidencije o odobrenim i realizovanim odlukama nisu međusobno usaglašene i razlikuju se za 9.500 KM.

U skladu sa zakonskim propisima raspodjela sredstava rezerve treba da se vrši na osnovu prethodno utvrđenih kriterija za raspodjelu ovih sredstava, i to budžetskim korisnicima za hitne i nepredviđene izdatke, ili za izdatke predviđene u nedovoljnom iznosu u slučaju neodložne potrebe. Međutim, revizijom je konstatovano da nisu utvrđeni kriteriji za upotrebu sredstava rezervi, a sredstva tekuće rezerve su se koristila i za namjene koje se ne mogu smatrati hitnim i nepredviđenim izdacima, koji se pojave u toku budžetske godine.

Potrebno je da se odobravanje, korištenje i izvještavanje o korištenju sredstava tekuće rezerve vrši u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonom o izvršavanju Budžeta SBK i Budžetom SBK.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u finansijskim izvještajima u iznosu 2.158.843 KM, a odnose se na: nabavku građevina 589.705 KM, nabavku opreme 1.038.255 KM, nabavku ostalih stalnih sredstava 80.000 KM, nabavku stalnih sredstava u obliku prava 158.086, i rekonstrukciju i investiciono održavanje 292.797 KM.

U okviru nabavke opreme izvršene su nabavke: namještaja 116.847 KM, kompjuterske opreme 177.171 KM, motornih vozila 455.603 KM, elektronske opreme 36.334 KM, ugrađene opreme 43.676 KM, itd. Najznačajnije nabavke motornih vozila su ostvarili MUP u iznosu 222.727 KM i Kantonalna uprava za šume 164.851 KM.

Nabavka ostalih stalnih sredstava u iznosu od 80.000 KM, odnosi se na nabavku jednog kompleta aparata marke «Sintion» za realizaciju Projekta optimalnog zbrinjavanja otpada iz zdravstvenih djelatnosti SBK (vrijednost projekta je 844.000 KM). Ministarstvo je u suradnji sa firmom «MES» d.o.o. Zenica i CMB CHRISTOF GROUP iz Graca snimilo aktuelno stanje medicinskog otpada na području kantona i sačinilo projekat koji nudi rješenje problema zbrinjavanja medicinskog otpada kroz nabavku specijalnih aparata čiji je proizvođač firma CMB CHRISTOF GROUP iz Austrije i čiji je predstavnik preduzeće «MES» d.o.o. Zenica, te predložilo Vladi Projekat na razmatranje, na koji je Vlada i dala svoju saglasnost. Vlada je Zaključkom od 14.12.2004. godine zadužila Ministarstvo da preko Federalnog ministarstva finansija provjeri mogućnost nabavke predviđenih aparata bez provođenja postupka javnog nadmetanja. Ministarstvo je 10.12.2004. godine uputilo dopis Federalnom ministarstvu finansija kojim se traže instrukcije i saglasnost za nabavku aparata «Sintion», a u istom dopisu se navodi da je preduzeće «MES» ekskluzivni zastupnik firme CMB CHRISTOF GROUP iz Graca i da ima zaštićeno pravo na aparat robne marke «Sintion» za teritorij BiH. Federalno ministarstvo finansija je dostavilo instrukciju 13.12.2004. godine u kojoj se navodi da se nabavka aparata može izvršiti bez provođenja javnog nadmetanja, s tim da rukovodilac organa donese Odluku o nabavci istog. Dana 23.12.2004. godine Vlada je donijela Odluku o nabavci pomenutog aparata bez primjene Uredbe o postupku nabavke i Odluku o odobravanju sredstava na ime kupovine jednog kompleta aparata u iznosu od 80.000 KM. Istog dana je Ministarstvo zdravstva i socijalne politike za naprijed navedenu nabavku zaključilo ugovor sa dobavljačem «MES» d.o.o. Zenica u vrijednosti 206.000 KM u kojem je navedeno da se 80.000 KM obezbjeđuje iz budžeta SBK za 2004. godinu, a ostatak sredstava će se obezbijediti u 2005. godini. Istog dana dostavljen je u Ministarstvo finansija nalog za plaćanje i pomenuti ugovor i istog dana je izvršena uplata avansa u iznosu od 80.000 KM. Isporučilac je bio dužan u roku od 30-45 dana po uplati avansa izvršiti isporuku aparata uz sačinjavanje zapisnika o primopredaji.

Timu za reviziju nije dat na uvid zapisnik o izvršenoj primopredaji aparata «Sintion», zbog čega se nismo mogli uvjeriti da je i izvršena isporuka istog. Nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se moglo utvrditi pravo vlasništva nad pomenutim aparatom. Prezentirana je samo Odluka Vlade od 13.07.2005. godine o instaliranju aparata u prostorijama Zavoda za javno zdravstvo SBK.

Izvršiti uvid u cjelokupnu proceduru nabavke aparata «Sintion» i poduzeti aktivnosti za regulisanje vlasništva i korištenja istog.

4.4 Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Vlada SBK je, u cilju dosljedne primjene Uredbe o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova, donijela Odluku o osnivanju komisije za otvaranje i prihvatanje ponuda javnog nadmetanja u postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova za potrebe Vlade, organa uprave i upravnih ustanova SBK, koja treba da ima 4 člana, od kojih su 2 člana stalni članovi, a 2 člana promjenjivi (koji se imenuju iz reda stručnjaka resornih organa uprave i upravnih ustanova zavisno o predmetu nabavke). Odlukom je propisano da administrativne poslove raspisivanja oglasa, prijem ponuda, obavještanje učesnika javnog nadmetanja o izboru ponude i pripremu ugovora između naručioca i ponudioca obavlja Služba za zajedničke poslove organa SBK.

Rješenjem Premijera od 03.10.2003. g. imenovana je Komisija za prihvatanje i otvaranje ponuda javnog nadmetanja. Na osnovu uvida u dokumentaciju konstatovano je da su određeni budžetski korisnici sami vršili nabavke, odnosno nabavke nisu izvršene preko Službe za zajedničke poslove i Komisije za prihvatanje i otvaranje ponuda.

Nedosljedna primjena Uredbe o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova je konstatovana prilikom nabavke materijala za čišćenje. Provedena je procedura izbora najpovoljnije ponude za nabavku uredskog i kompjuterskog potrošnog materijala (ponuda Štamparije Fojnica). Vlada je Zaključkom od 12.11.2003. g. prihvatila ponudu Štamparije Fojnica za nabavku uredskog i kompjuterskog materijala i tiskanica i zadužila Službu za zajedničke poslove da sa istim ponuđačem pokuša dogovoriti isporuku sredstava za čišćenje prostorija za sve budžetske korisnike. Dana 17.11.2003. godine Vlada je sa Štamparijom Fojnica zaključila Ugovor o snabdjevanju uredskim, kompjuterskim i tiskarskim potrošnim materijalom, kao i sredstvima za čišćenje za sve budžetske korisnike.

Da se prilikom nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova u potpunosti postupi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.

4.5 Popis imovine, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2004. godine

Popis imovine, obaveza i potraživanja na dan 31.12.2004. godine korisnika Budžeta SBK je organizovan na način da je Ministarstvo finansija odgovorno za popis kantonalnih organa uprave, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta za osnovne i srednje škole, Ministarstvo unutrašnjih poslova za policijske stanice, odjeljenja za administraciju i podršku, i za ministarstvo u sjedištu i Ministarstvo pravosuđa i uprave za pravosudne institucije.

Ministri nadležnih ministarstava su Odlukama o formiranju komisija imenovali pojedinačne i centralne popisne komisije za popis sredstava, potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2004. godine. Centralne komisije su, objedinila izvještaje ostalih popisnih komisija, i sačinile Izvještaje o obavljenom popisu na dan 31.12.2004. godine, koje je Vlada prihvatila na svojim sjednicama. Skrećemo pažnju da je Izvještaj centralne popisne komisije Ministarstva finansija sačinjen 10.03.2005. godine, a Ministarstva pravosuđa i uprave 16.03.2005.godine, tj. poslije datuma sačinjavanja finansijskih izvještaja. Ministarstvo obrazovanja nije formiralo centralnu popisnu komisiju i nije sačinilo izvještaj o popisu obrazovnih institucija, što znači da nije izvršilo svoju zakonsku obavezu redovnog inventarisanja sredstava i obaveza prema izvorima sa stanjem na dan 31.12.2004. godine.

Izvještaj centralne popisne komisije Ministarstva pravosuđa i uprave se ne može prihvatiti kao cjelovit, jer su dati samo knjigovodstveni podaci o stalnim sredstvima i ne sadrži podatke o vrstama potraživanja, samo zbirni iznos potraživanja od (1.118.097 KM). Isto tako, konstatovano je da je pet institucija pravosuđa na dan 31.12.2004. godine imalo otvorene transakcijske račune sa ukupnim stanjem od 368.439 KM, a što nije u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH. Centralna popisna komisija MUP-a nije, takođe, u potpunosti obavila posao, jer Izvještaj ne sadrži popis obaveza i potraživanja na dan 31.12.2004. godine.

Vlada je prihvatila izvještaj Centralne popisne komisije Ministarstva finansija na svojoj sjednici od 23.03.2005. godine, izvještaje Centralne popisne komisije Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva pravosuđa i uprave na sjednici od 28.04.2005. godine, i na osnovu istih donijela odluke o likvidaciji utvrđenih manjkova, načinu knjiženja utvrđenih viškova, o otpisu potraživanja i rashodovanju sredstava, opreme i sitnog inventara, do utvrđivanja pojedinačne odgovornosti odgovornih osoba.

Napominjemo da su Odlukama Vlade, na teret budžetskih korisnika, između ostalog, isknjiženi utvrđeni manjak djela likovne umjetnosti u vrijednosti 24.125 KM, potraživanja po akontacijama za materijalne troškove i službeni put 3.750 KM, prienos mobitela u vlasništvo fizičkom licu 476 KM, specijalna policijska oprema u MUP-u (bez navođenja iznosa). Skrećemo pažnju da nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je, do dana revizije, utvrđena pojedinačna odgovornost odgovornih osoba za nastali manjak.

Značajan dio stalnih sredstava (posebno u MUP-u) je otpisan, a često se radi o sredstvima koja su bila u upotrebi kraći vremenski period, odnosno koja su imala značajnu sadašnju vrijednost (kopir aparat, kamera «Sony», aparat «Olympus», telefonski aparati). Komisije za rashodovanje otpisanih sredstava nisu formirane, osim u Ministarstvu finansija (formirana komisija za rashodovanje po samo jednoj odluci Vlade i djelimično je uradila posao), što znači da konačna likvidacija otpisanih sredstava nije izvršena.

Pored nepoštivanja rokova za izvršenje popisa imovine, potraživanja i obaveza (poslije sastavljanja godišnjeg obračuna) posebno ističemo da je knjiženje odstupanja knjigovodstvenog od utvrđenog stvarnog stanja izvršeno u 2005. godini, a da u Ministarstvu obrazovanja, na nivou obrazovnih institucija, nije uopće izvršeno. **Ovo znači da nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sredstava i obaveza prema izvorima na nivou Budžeta Kantona sa stvarnim stanjem koje je trebalo utvrditi inventarisanjem na dan 31.12.2004. godine.**

Izvršiti usaglašavanje stanja iskazanog u knjigovodstvenim evidencijama sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom) u propisanim rokovima, u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima na nivou svih korisnika Budžeta SBK.

Izvršiti uvid u Odluke o utvrđenim manjkovima i postupiti u skladu sa istima u pogledu utvrđivanja pojedinačnih odgovornosti. Postupiti u skladu sa Odlukama o isknjižavanju stalnih sredstava i sitnog inventara u pogledu likvidacije rashodovanih sredstava.

4.6 Novčana sredstva

Na osnovu uvida u knjigovodstvenu dokumentaciju konstatovano je da stanje novčanih sredstava na transakcijskim računima i gotovina u blagajni, na kraju fiskalne godine, iznosi 732.465 KM.

Obavljenom revizijom je utvrđeno da sva novčana sredstva SBK na transakcijskim računima nisu iskazana u okviru JRT, odnosno Glavnoj knjizi trezora i godišnjim finansijskim izvještajima. Navedeno se posebno odnosi na sredstva deponovana na posebnom donatorskom računu za implementaciju Zajedničkog projekta obnove za općine Jajce, Donji Vakuf i Dobretići 1.971.472 KM, otvoren u skladu sa Odlukom Vlade FBiH (u vanbilansnoj evidenciji iskazano 71.452 KM); sredstva deponovana na ESCROW računima 126.332 KM ostvarena prodajom državnog kapitala (iskazana na kratkoročnim plasmanima), i transakcijske račune koji su otvoreni u pet institucija pravosuđa 368.439 KM. Prezentirana je dokumentacija koja potvrđuje da su u toku 2005. godine poduzete aktivnosti vezano za transformaciju ESCROW računa u poseban transakcijski račun u okviru JRT.

Naglašavamo da je Zakonom o trezoru u FBiH propisano da se svi javni prihodi moraju uplatiti na JRT i da postojanje posebnih transakcijskih računa, čiji su vlasnici budžetski korisnici, nije u skladu sa pomenutim Zakonom.

Potrebno je da se izvrši uvid u način raspolaganja sredstvima na otvorenim transakcijskim računima i da se isti ugase, ili ukoliko je potrebno otvore i evidentiraju kao podračuni u okviru JRT,

Potrebno je da se u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH svi podračuni otvaraju u okviru Jedinstvenog računa Trezora.

4.7 Kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani

Kratkoročna potraživanja iskazana su u Konsolidovanom Bilansu stanja u iznosu 669.426 KM, a od čega je 137.024 KM obuhvaćeno popisom i odnosi se na kantonalne organe uprave, a ostatak od 532.402 KM nije obuhvaćeno redovnim godišnjim popisom. Iskazana potraživanja se odnose na potraživanja od pravnih lica za izvršene usluge (228.264 KM), potraživanja od pravnih lica za uplaćene avanse (216.932 KM), akontacije za službeni put (15.276 KM), potraživanja za štete (15.508 KM), ostala potraživanja (175.142 KM), potraživanja za bolovanja preko 42 dana (8.050 KM), itd.

U okviru ostalih potraživanja MUP je iskazao potraživanja za isplaćene naknade bolovanja preko 42 dana u iznosu 65.589 KM, za koja su upućene opomene kantonalnom Zavodu za zdravstveno osiguranje. Za ostale korisnike nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su poduzimane mjere za naplatu potraživanja za isplaćene naknade bolovanja

Ovdje napominjemo da svi korisnici budžeta ne evidentiraju potraživanja na jedinstven način, što ima za posljedicu da iskazani iznosi ne predstavljaju realno stanje pojedinih vrsta potraživanja. MUP je iskazao potraživanja za štete u iznosu 29.064 KM, a u konsolidovanom izvještaju ova potraživanja su iskazana u iznosu 15.508 KM. Uvidom u konsolidovani Bruto bilans utvrđeno je da je početno stanje potraživanja za štete na dan 01.01.2004. godine iznosilo 14.401 KM (evidentirano na potražnoj strani), što upućuje na pogrešno knjigovodstveno evidentiranje.

Obzirom da na nivou svih korisnika Budžeta SBK nije urađen stvarni popis potraživanja na dan 31.12.2004. godine, iskazani iznos kratkoročnih potraživanja se od strane revizije ne može potvrditi.

Poduzimati adekvatne mjere za blagovremenu naplatu potraživanja. Potraživanja evidentirati u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Uskladiti knjigovodstveno stanje potraživanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Kratkoročni plasmani iskazani su u Konsolidovanom bruto bilansu u iznosu 7.156.053 KM, a odnose se na: deponovana sredstva kod banaka (6.321.685 KM), kredite date pravnim licima (372.119 KM), sumnjiva i sporna potraživanja (401.270 KM), ostali depoziti (126.332 KM) i ispravka vrijednosti depozita (65.353 KM).

Deponovana sredstva kod banaka u iznosu od 6.321.685 KM se odnose na sredstva deponovana kod banaka u slijedećim iznosima:

- Gospodarska banka Novi Travnik 1.787.086 KM,
- Hercegovačka banka Mostar 1.647.739 KM,
- HVB Central Profit banka Travnik 2.369.053 KM,
- Hypo Alpe-Adria-bank Vitez 121.411 KM,
- Privredna banka Bugojno 396.396 KM.

Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatovano je da se navedeni depoziti odnose na sredstva ostvarena privatizacijom državnog kapitala, osim u slučaju deponovanih sredstava kod Privredne banke Bugojno.

Na osnovu Odluke o kriterijima za plasiranje privatizacijskih novčanih sredstava, Vlada je u julu i avgustu 2001. godine odabrala komercijalne banke za plasiranje privatizacijskih novčanih sredstava, i to Travnička banka Travnik (sada HVB Central Profit banka), Hypo Alpe-Adria-bank Mostar i Gospodarska banka Sarajevo. Timu za reviziju su prezentirani ugovori o kreditiranju privrednog razvoja i zapošljavanja, koje je Vlada SBK zaključila sa pomenutim bankama tokom 2001. i 2002. godine, u kojima je navedena obaveza Vlade da deponuje određene iznose sredstava, utvrdi i konkretizuje grane privrede i djelatnosti koje su prioritetne u kreditiranju, javno objavi uslove kreditiranja i provede proceduru odabira podnesenih prijava i dostavi ih bankama i prati namjensko korištenje odobrenih kredita. Obaveze banaka su da: plasiraju i dio svojih sredstava za ugovorenu namjenu, donose odluke o dodjeli kredita, zaključuju ugovore o kreditima i namjenski plasiraju sredstva i po okončanju dodjele kredita obavještavaju Vladu o broju i iznosu odobrenih kredita, vode evidencije o korištenju novčanih sredstava, uredno prate otplatu kredita i kvartalno izvještavaju Vladu o iznosu naplaćenih kredita, kao i da protiv korisnika kredita koji neuredno izmiruju svoje obaveze poduzimaju zakonom predviđene mjere na prinudnoj naplati kredita.

Tokom 2004. godine samo je Hypo banka redovno izvještavala Vladu o plasiranim sredstvima. Ostale banke, po izjavi odgovornih osoba, nisu redovno dostavljale izvještaje o broju i iznosu odobrenih kredita, kao i o iznosu naplaćenih kredita, kako bi se odobreni krediti ažurno knjigovodstveno evidentirali. Za deponovana sredstva kod Hercegovačke banke nije prezentirana nikakva dokumentacija. Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su od strane nadležnih poduzimane adekvatne mjere u cilju praćenja namjenskog korištenja sredstava, dinamike povrata, kao i praćenje efekata plasiranih kredita.

Zbog navedenog se ne može potvrditi iskazano stanje sredstava deponovanih kod banaka na dan 31.12.2004. godine, kao ni iskazano stanje kredita datih pravnim licima na dan 31.12.2004. godine.

Tokom obavljanja revizije, revizijskom timu su prezentirani Pregledi odobrenih kredita iz sredstava privatizacije dostavljeni od HVB CPB (sačinjavani u 2004. i u 2005. godini) i Gospodarske banke (sačinjeni u 2005. godini), ali koji u toku 2004. godine nisu knjigovodstveno evidentirani u Glavnoj knjizi, a što je imalo za posljedicu nerealno iskazano stanje deponovanih sredstava i datih kredita.

Ostali depoziti kod banaka iskazani u iznosu 126.332 KM odnose se na sredstva na ESCROW računima otvorenim u Hypo banci Vitez (63.568 KM) i ABS banci Travnik (62.764 KM), koja su, u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH, trebala biti evidentirana na podračunu u okviru JRT.

Poduzeti aktivnosti na osnovu kojih će se pratiti namjensko korištenje sredstava, dinamika povrata povrata, kao i praćenje efekata plasiranih sredstava ostvarenih privatizacijom.

4.8 Obaveze na dan 31.12.2004. godine

Kratkoročne obaveze na dan 31.12.2004. godine iskazane su u finansijskim izvještajima u iznosu 15.281.764 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obaveze prema pravnim i fizičkim licima 6.571.032 KM; kratkoročni krediti i zajmovi 1.194.511 KM; obaveze prema zaposlenima 7.516.221 KM. U okviru

iskazanih obaveza prema pravnim i fizičkim licima i obaveza prema zaposlenim sadržane su neizmirene obaveze nastale u revidiranoj godini, a kratkoročni krediti i zajmovi su preuzeti po početnom stanju 01.01.2004. godine, i kao takvi su iskazani i na 31.12.2004. godine, a odnose se na primitke od domaćih finansijskih institucija iz ranijih godina.

Dugoročne obaveze na dan 31.12.2004. godine iskazane su u iznosu 312.727 KM, a odnose se na obaveze MUP-a po osnovu Ugovora o finansijskom leasingu pokretnina sa Hypo leasing doo Mostar od 15.01.2002. godine.

4.9 Vanbilansna evidencija

Na poziciji vanbilansne evidencije iskazano je stanje 71.452 KM, a odnosi se na stanje sredstava na namjenskom transakcijskom računu otvorenom kod Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Mostar, a za potrebe Ministarstva prostornog uređenja, obnove i povratka, za implementaciju Zajedničkog projekta obnove za općine Jajce, Donji Vakuf i Dobretići. Komisija za izbjeglice i raseljene osobe u BiH donijela je dana 06.06.2003. godine Odluku o prihvatanju realizacije zajedničkog projekta «Integrirani program povratka za općine Jajce, Donji Vakuf i Dobretići» i zaključeno je da projekat realizira Vlada SBK. Dana 08.10.2003. godine Vlada je donijela Zaključak da Ministar finansija otvori namjenski transakcijski račun pod nazivom SBK-za rekonstrukciju stambenih jedinica Jajce, Donji Vakuf, Dobretići, čiji potpisnik će biti Ministar za prostorno uređenje, obnovu i povratak. Ugovor o otvaranju namjenskog transakcijskog računa SBK potpisan je 12.11.2003. g. sa Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Mostar, na koji će se vršiti uplata sredstva donatora za realizaciju Zajedničkog projekta-rekonstrukciju stambenih jedinica Jajce, Donji Vakuf, Dobretići. **Račun je otvoren bez prethodno provedenog postupka javnog nadmetanja.**

Analizom prezentirane dokumentacije utvrđeno je da su Zaključeni Ugovori sa donatorima o implementaciji Projekta obnove 81 stambene jedinice u općinama Jajce, Donji Vakuf, Dobretići i da su na transakcijski račun uplaćena donirana sredstva u iznosu od 1.950.000 KM. Timu za reviziju su prezentirani i ugovori o nenamjenskom depozitu zaključeni sa istom bankom na osnovu kojih je 27.10.2003. g. izvršeno oročavanje sredstava u iznosu od 1.900.000 KM. **U vanbilansnoj evidenciji je provedeno isknjižavanje oročenih sredstava u iznosu 1.900.000 KM, a da istovremeno ova sredstva nisu iskazana niti na jednoj bilansnoj poziciji, tj. nisu iskazana u Konsolidovanom Bilansu stanja SBK na dan 31.12.2004. godine.**

Na osnovu razgovora sa nadležnim u Ministarstvu utrošak oročenih sredstava odnosno implementacija Projekta treba da se izvrši u toku 2005. godine.

Napominjemo da otvaranje posebnog namjenskog transakcijskog računa nije u skladu sa odredbama Zakona o trezoru u FBiH, koji propisuje da se svi javni prihodi kantona moraju uplatiti na Jedinstveni račun Trezora. Evidentiranje doznačenih sredstava nije usklađeno sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, koji propisuje da su budžetski korisnici obavezni obezbjediti podatke o potporama u gotovinskom obliku i o stanju i kretanju finansijske imovine, i to prema standardnim budžetskim klasifikacijama.

Svi javni prihodi kantona moraju se uplaćivati na Jedinstveni račun Trezora, u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH; Za donirana sredstva otvoriti namjenski račun kao podračun u okviru Jedinstvenog računa Trezora, a u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH.

Budžetski korisnici obavezni su u knjigovodstvu budžeta osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, izdataka i drugih isplata, kao i o stanju imovine, obaveza i izvora vlasništva u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

5 ZAKLJUČAK

Nakon izvršene revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta SBK, konstatovano je da i u revidiranoj godini, kao i u prethodnoj godini nije uspostavljen adekvatan, odnosno funkcionalan sistem internih kontrola. Navedeno je imalo za posljedicu da se nisu dosljedno provodili zakonski i podzakonski akti u planiranju, izvršenju i nadzoru nad izvršenjem Buždeta SBK za 2004. godinu.

Na osnovu prethodno navedenog smatramo da je potrebno posvetiti dužnu pažnju izradi i donošenju Budžeta, sa posebnim akcentom na planiranje prihoda i rashoda kod svakog budžetskog korisnika posebno, kao i na saradnju Ministarstva finansija sa svim budžetskim korisnicima prilikom planiranja prihoda i izdataka, kako bi se na taj način osigurao realan Finansijski plan Kantona.

Potrebno je da svi korisnici budžeta troše sredstva u skladu sa odobrenim Budžetom-Finansijskim planom, kao i da prate i osiguraju namjensku upotrebu sredstava doznačenih putem transfera. Isto tako, potrebno je da svi korisnici budžeta svoje poslovanje usklade sa preporukama internih revizora.

Obzirom da je Ministarstvo finansija, u skladu sa svojim nadležnostima, a u cilju uspostave cjelovitog i efikasnog sistema internih kontrola donijelo Računovodstvene politike za kantonalne budžetske korisnike i kantonalni trezor, posebno naglašavamo važnost dosljedne i cjelovite primjene istih, kao i Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, donesenih od strane Federalnog ministarstva finansija, kojih su se dužni pridržavati budžetski korisnici na svim nivoima vlasti.

KOMENTAR:

U ostavljenom roku Ministarstvo finansija Srednjobosanskog kantona očitovao se na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2004. godinu, dopisom broj 03-14-881/05 od 23.12.2005. godine, u kojem je navedeno da nema primjedbi na isti, tako da se ovaj Izvještaj smatra konačnim.

Viši revizor:

Mirsada Janjoš, dipl. ecc.

Voda tima:

Maida Letić, dipl. ecc.